

USTAWA KARNA SKARBOWA

z dnia 13 kwietnia 1960 r.

CZĘŚĆ I

PRZESTĘPSTWA SKARBOWE

Dział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Przepisami skarbowymi są występki skarbowe i wykroczenia skarbowe przewidziane w niniejszej ustawie.

Rozdział 1.

Występki skarbowe.

Art. 2. Występkiem skarbowym jest czyn zagrożony w ustawie niniejszej karą zasadniczą aresztu lub grzywny albo obiema tymi karami łącznie.

Art. 3. § 1. Przepisy art. 1—3, 14—30, 40—41, 44 lit. c), e), f), art. 48 § 2, 52—55, 57 § 2, 58, 61—64 i 69—82 kodeksu karnego stosuje się odpowiednio do występków skarbowych. Przez wyrażenie „sąd” należy rozumieć również inny organ uprawniony do orzekania w sprawach o występki skarbowe.

§ 2. Karę dodatkową utraty prawa wykonywania zawodu można orzec jedynie w sprawie o występki skarbowy zagrożony karą aresztu.

§ 3. Warunkowe zawieszenie wykonania kary aresztu może być orzeczone tylko w przypadkach zasługujących na szczególnie uwzględnienie i nie może być stosowane przy wykonaniu kary zastępczej aresztu. Jeżeli w związku z występkiem skarbowym nastąpiło uszczuplenie należności państwowej, sąd może zawiesić wykonanie kary aresztu tylko wtedy, gdy należność, której uszczuplenie dotyczy, została w całości zapłacona.

Art. 4. Niezależnie od przepisów obowiązujących w miejscu popełnienia występkę i od obywatelstwa sprawcy przepisy niniejszej ustawy stosuje się także do osób, które popełniły występki skarbowe za granicą.

Art. 5. Odpowiedzialność zachodzi w razie popełnienia występkę skarbowego bądź z winy umyślnej, bądź nieumyślnej, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej.

Art. 6. § 1. W razie jednoczesnego skazania za kilka przestępstw na kary grzywny, łącznej kary grzywny co do występków skarbowych nie orzeka się.

§ 2. W razie jednoczesnego skazania za kilka przestępstw na kary zasadnicze aresztu, stosuje się przepis art. 31 kodeksu karnego.

§ 3. W razie jednoczesnego skazania za kilka przestępstw na kary aresztu i grzywny, należy wymierzyć za występki skarbowe karę łączną tylko co do kar zasadniczych aresztu.

§ 4. Przepisy § 2 i § 3 stosuje się odpowiednio także w przypadku, gdy sprawca skazany został kilkoma prawomocnymi orzeczeniami za przestępstwa popełnione przed wydaniem przez organ orzekający pierwszego z tych orzeczeń niezależnie od tego, czy kara była wykonana.

Art. 7. § 1. Jeżeli czyn zagrożony karą podpada pod kilka przepisów ustawy niniejszej, należy zastosować przepis przewidujący najsurowszą karę, co nie stoi na przeszkodzie stosowaniu kar dodatkowych lub środków zabezpieczających przewidzianych w innych przepisach.

§ 2. Jeżeli czyn zagrożony karą podpada pod przepisy niniejszej ustawy oraz innej ustawy, zastosować należy każdy z tych przepisów. Przepisy art. 6 § 2—4 ustawy niniejszej oraz art. 31—35 kodeksu karnego stosuje się odpowiednio.

Art. 8. Karami zasadniczymi są:

- 1) areszt,
- 2) grzywna.

Art. 9. Przy wymiarze grzywny organ orzekający uwzględnia stosunki majątkowe sprawcy, a w razie orzeczenia odpowiedzialności posiłkowej — również stosunki majątkowe osoby zastępowanej.

Art. 10. Grzywnę wymierza się w wysokości co najmniej 100 zł, choćby przewidziana wielokrotność nie dosięgała tej kwoty.

Art. 11. § 1. Jeżeli wymiar grzywny przewidziany jest w wielokrotności uszczuplonej kwoty należności państwowej, za kwotę tę przyjmuje się różnicę pomiędzy kwotą należną a kwotą przypadającą do uiszczenia według zeznania lub zgłoszenia strony.

§ 2. W przypadku uszczuplenia kwoty podatku nie bierze się jednak za podstawę wymiaru kary procentowych podwyżek stawek stosowanych z powodu nieprawidłowego prowadzenia ksiąg.

§ 3. Jeżeli podstawą wymiaru kary jest wartość przedmiotu występkę, wartość tę oznacza się według ceny ustalonej na podstawie obowiązujących cenników z uwzględnieniem stopnia zużycia, a w braku cenników — na podstawie dokonanego oszacowania. Co do ceny rozstrzyga chwila po-

pełnienia występku, a gdy jej ustalić nie można — chwila ujawnienia występku.

Art. 12. Jeżeli uszczuplonej kwoty należności państwowej bądź wartości przedmiotu występku, stanowiących podstawę wymiaru grzywny, dokładnie określić nie można, należy oznaczyć ją w przybliżeniu.

Art. 13. § 1. Grzywna podlega zamianie na areszt zastępczy.

§ 2. Przy zamianie grzywny:

- 1) przyjmuje się dzień aresztu zastępczego za równoważnik grzywny od 100 do 300 zł,
- 2) najniższy wymiar aresztu zastępczego wynosi jeden dzień, najwyższy — trzy lata.

§ 3. Łączny czas trwania kar aresztu zastępczego zamiast kar grzywny wymierzonych jednocześnie za kilka przestępstw skarbowych nie może przekraczać trzech lat. Stosuje się to odpowiednio do wykonywania kar aresztu zastępczego zamiast kar grzywny wymierzonych za przestępstwa skarbowe kilkoma prawomocnymi orzeczeniami, jeżeli zachowane zostały warunki określone w art. 6 § 4.

Art. 14. § 1. Karę aresztu zastępczego wykonywa się, jeżeli ściągnięcie grzywny wymagałoby zbyt długiego czasu lub nadmiernie złożonych czynności w porównaniu z kwotą orzeczonej grzywny bądź też naraziłoby skazanego lub jego rodzinę na zbyt ciężkie skutki, bądź wreszcie okazało się niemożliwym zarówno u skazanego, jak i u odpowiedzialnego.

§ 2. Od kary zastępczej skazany może się uwolnić w każdym czasie przez złożenie kwoty pieniężnej przypadającej jeszcze do uiszczenia.

§ 3. W razie częściowego uiszczenia grzywny kara zastępcza ulega stosunkowemu zmniejszeniu.

Art. 15. § 1. W razie skazania na grzywnę na poczet tej kary zalicza się okres tymczasowego aresztowania, chyba że okres ten zaliczono na poczet orzeczonej jednocześnie kary aresztu.

§ 2. Przepis art. 13 § 2 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 16. W razie śmierci skazanego grzywna nie obciąża spadku.

Art. 17. Przepadek majątku lub jego części oraz przepadek przedmiotów występku orzeka się w przypadkach określonych w ustawie niniejszej.

Art. 18. § 1. Przedmioty występku podlegają przepadkowi, choćby nie były własnością sprawcy.

§ 2. Przepadku przedmiotów występku nie orzeka się, gdy stanowią one własność osoby trzeciej, a sprawca uzyskał je w drodze przestępstwa.

§ 3. Przepadek przedmiotów występku może być zaniechany, jeżeli stanowią one własność jednostek spółdzielczych albo organizacji społecznych lub zawodowych.

Art. 19. § 1. Przedmiotem występku są wszelkie przedmioty pochodzące bezpośrednio lub pośrednio z występku, jak również narzędzia, materiały lub inne przedmioty, które służyły albo były przeznaczone do jego popełnienia.

§ 2. Przedmiotem występku ponadto są opakowania oraz wszystko to, co z przedmiotem występku było połączone, choćby nawet nie stanowiło jego części składowej, jak również środki przewozowe przysposobione do przewozu przedmiotów występku.

§ 3. Jeżeli przed wykonaniem przepadku przedmiotu występku nastąpiła na zarządzenie organu finansowego sprzedaż przedmiotu występku, w miejsce jego wstępuje uzyskana ze sprzedaży kwota pieniężna.

Art. 20. § 1. Osoba trzecia może dochodzić w drodze postępowania określonego w ustawie niniejszej swych roszczeń do przedmiotów występku podlegających zajęciu lub przepadkowi (interwencja).

§ 2. W razie prawomocnego orzeczenia przepadku przedmiotu występku, co do którego osoba trzecia nie zgłosiła in-

terwencji we właściwym czasie bez własnej winy, odpowiedzialność Skarbu Państwa ocenia się według przepisów o niesłusznym wzbogaceniu.

§ 3. Roszczenie z tytułu niesłusznego wzbogacenia gaśnie, jeżeli powództwa nie wytoczono w ciągu trzech miesięcy licząc od dnia, w którym powód dowiedział się o prawomocnym orzeczeniu o przepadku, nie później jednak niż przed upływem lat dwóch od prawomocności tego orzeczenia.

Art. 21. § 1. W razie niemożności orzeczenia przepadku przedmiotu występku można orzec ściągnięcie od skazanego równowartości przedmiotu.

§ 2. Jeżeli równowartości nie można określić dokładnie, oznacza się ją w przybliżeniu.

§ 3. Jeżeli w popełnieniu występku brało udział kilka osób, odpowiadają one solidarnie za równowartość przedmiotu występku.

Art. 22. § 1. Orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym skarbowym nie zwalnia od obowiązku uiszczenia należności państwowej.

§ 2. W razie orzeczenia kary przepadku przedmiotu występku lub jego równowartości gaśnie obowiązek uiszczenia należności państwowej.

Art. 23. § 1. W przypadkach wskazanych w ustawie niniejszej, jak również w innych przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie można zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary:

- 1) przez wymierzenie grzywny zamiast kary aresztu i grzywny albo
- 2) przez wymierzenie grzywny poniżej najniższego jej wymiaru przewidzianego w przepisach części szczególowej.

§ 2. W przypadkach określonych w § 1 można nadto złagodzić karę:

- 1) przez wymierzenie aresztu zastępczego w wymiarze niższym od przypadającego według równoważnika ustawowego,
- 2) przez orzeczenie przepadku przedmiotów występku lub ich równowartości tylko do części tych przedmiotów albo też przez całkowite zaniechanie orzeczenia ich przepadku.

§ 3. Nadzwyczajnego złagodzenia kary przez zaniechanie orzeczenia przepadku nie stosuje się, gdy chodzi o przedmiot, którego posiadanie jest zakazane, a nie usprawiedliwione specjalnym zezwoleniem, albo o przedmiot mogący ułatwić ponowne popełnienie występku skarbowego.

Art. 24. § 1. Nie podlega karze, kto dokonawszy występku skarbowego zawiadomi o tym organ powołany do ścigania, ujawni osoby, które z nim współdziałały w dokonaniu tego występku, oraz złoży w terminie zakreślonym przez organ powołany do orzekania uszczuploną należność, a gdy występki nie polega na uszczupleniu należności — równowartość przedmiotu występku, o ile podlega on przepadkowi.

§ 2. Zawiadomienie powinno być złożone na piśmie lub ustnie do protokołu.

§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się:

- 1) jeżeli zawiadomienie złożone zostało w czasie, kiedy organ powołany do ścigania miał już konkretną wiadomość o występkach, albo jeżeli złożone zostało w czasie dokonywania u sprawcy kontroli lub rewizji,
- 2) w stosunku do tego, kto nakłonił inną osobę do popełnienia występku z zamiarem ujawnienia go wobec organu powołanego do ścigania.

Art. 25. § 1. Sprawca występku skarbowego popełnionego w następujących szczególnie obciążających okolicznościach podlega:

- 1) karze aresztu do 5 lat w miejsce przewidzianej za ten czyn w przepisie ustawy kary pozbawienia wolności, co nie wyłącza wymierzenia kary grzywny, przewidzianej obok kary pozbawienia wolności,

2) karze aresztu do 3 lat, jeżeli czyn jest zagrożony tylko karą grzywny, co nie wyłącza wymierzenia także kary grzywny —

- a) jeżeli w ciągu 5 lat po odbyciu przynajmniej w trzeciej części kary pozbawienia wolności lub po wykonaniu względem niego w takiejże części kary grzywny za występki skarbowy popełni umyślnie występki tego samego rodzaju,
- b) jeżeli popełni występki skarbowy działając w zorganizowanej grupie przestępczej,
- c) jeżeli zaopatrzył się w broń lub inne narzędzia mające służyć do napaści lub do stawiania oporu w związku z popełnionym występkiem skarbowym,
- d) jeżeli z popełnienia występku skarbowego uczynił sobie stałe źródło dochodów,
- e) jeżeli popełni umyślnie występki skarbowe, a wartość przedmiotu występków jest szczególnie duża, albo jeżeli przez umyślnie popełnione występków skarbowych naraża Skarb Państwa na uszczuplenie należności państwowej w wysokości ponad 100 000 złotych.

§ 2. Odpowiedzialności karnej określonej w § 1 podlega również:

- 1) kto przez zapewnienie innej osobie korzyści majątkowej lub pokrycia strat i kosztów nawet w przypadku nieudania się zamierzonego występków nakłania tę osobę do popełnienia występków skarbowych albo kto pod takim zapewnieniem popełni lub usiłuje popełnić występki skarbowe,
- 2) kto przez nadużycie stosunku zależności lub wyzyskanie krytycznego położenia nakłania inną osobę do popełnienia występków skarbowych.

§ 3. Za wykonanie kary (§ 1 lit. a) nie uważa się uszczerbienia grzywny w drodze dobrowolnego poddania się karze.

§ 4. Przepisu § 1 lit. e) nie stosuje się, jeżeli w związku z występkiem skarbowym nastąpiło uszczuplenie podatku, a podatek, którego uszczuplenie dotyczy, został w całości zapłacony przed zamknięciem przewodu sądowego w pierwszej instancji.

§ 5. W przypadkach określonych w § 1 lit. d) i e) sąd może orzec przepadek majątku w całości lub w części.

Art. 26. § 1. Nie można wszcząć postępowania karnego, jeżeli od popełnienia występków upłynęło lat 5. Jeżeli jednak występki naraża na uszczuplenie podatku lub innej należności państwowej, nie można wszcząć postępowania karnego także wówczas, gdy nastąpiło przedawnienie wymiaru tych należności.

§ 2. Jeżeli występki polegają na naruszeniu przepisów w zakresie podatku lub innej należności państwowej, bieg przedawnienia rozpoczyna się z końcem roku, w którym powstał obowiązek podatkowy lub obowiązek uiszczenia innej należności państwowej.

§ 3. Przedawnienie przerywa każda czynność w postępowaniu karnym lub karnym skarbowym podjęta przeciw sprawcy.

Art. 27. § 1. Nie można wydać orzeczenia skazującego, jeżeli od popełnienia występków upłynęło lat 10.

§ 2. Przepis art. 26 § 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 23. Przedawnienie nie biegnie, jeżeli przepis prawa nie pozwala na wszczęcie lub dalsze prowadzenie postępowania karnego.

Art. 29. § 1. Nie można wykonać kary, jeżeli od uprawomocnienia się orzeczenia skazującego upłynęło lat 10.

§ 2. Odpowiedzialność posiłkowa nie wygasa jednak w przypadkach, w których kary względem skazanego nie wykonano z powodu jego nieobecności w kraju.

§ 3. Przedawnienie nie biegnie w okresie odroczenia, przerwy i warunkowego zawieszenia kary oraz stosowania środka zabezpieczającego.

Art. 30. § 1. Zatarcie skazania następuje z mocy prawa, jeżeli od wykonania, darowania lub przedawnienia kary upłynęło:

- 1) 5 lat — w przypadku skazania na grzywnę,
- 2) 10 lat — w przypadku skazania na karę pozbawienia wolności,

niezależnie od tego, czy orzeczono kary dodatkowe.

§ 2. Jeżeli skazany przed upływem tego okresu popełni nowe przestępstwo, zatarcie skazania następuje tylko jednocześnie co do wszystkich skazań.

§ 3. Jeżeli nastąpiło zatarcie skazania, skazanie uważa się za niebyłe. Zatarcie skazania pociąga za sobą w szczególności usunięcie wpisu o skazaniu z rejestrów karnych.

Art. 31. § 1. Za grzywny i koszty postępowania, nałożone na zastępcę z powodu występków skarbowych, popełnionych w zakresie załatwiania spraw innej osoby, można uczynić w całości lub w części posiłkowo odpowiedzialną zastępowaną osobę fizyczną lub prawną, zezwolenie lub organizację, choćby nie mające osobowości prawnej.

§ 2. Zastępcą jest każdy, kto załatwia sprawy innej osoby fizycznej lub prawnej jako pełnomocnik, zarządca, pracownik lub w jakimkolwiek innym charakterze; nie jest jednak zastępcą ustawowy przedstawiciel nieletniego.

§ 3. Odpowiedzialność posiłkowa może być orzeczona wtedy tylko, gdy osoba zastępowana odniosła z występków jakakolwiek korzyści majątkową, a w przypadku usiłowania, gdy korzyści taką mogłaby odnieść, gdyby występki zostały dokonane.

Art. 32. § 1. Jeżeli na kilka osób nałożono odpowiedzialność posiłkową, należy bądź określić zakres odpowiedzialności każdej z nich stosownie do osiągniętych przez nią korzyści, bądź też orzec solidarną ich odpowiedzialność, jeżeli stopnia udziału każdej z nich w korzyści osiągniętej nie da się ustalić.

§ 2. Co do osoby skazanej za dany występki nie orzeka się odpowiedzialności posiłkowej.

§ 3. Co do osoby niewinnej można orzec odpowiedzialność posiłkową.

Art. 33. § 1. Odpowiedzialność posiłkowa nie ustaje w razie śmierci sprawcy po uprawomocnieniu się orzeczenia.

§ 2. Odpowiedzialność posiłkowa nie obciąża spadku.

Art. 34. § 1. Grzywnę i koszty postępowania ściągają się od odpowiedzialnego posiłkowo, gdy ich od skazanego ściągnąć nie można.

§ 2. Jeżeli od skazanego ściągnięto część grzywny lub kosztów postępowania, odpowiedzialność posiłkowa rozciąga się tylko na nie uiszczoną część należnych z tych tytułów kwot.

§ 3. Jeżeli od osoby odpowiedzialnej posiłkowo ściągnięto część grzywny, skazanemu wymierza się karę zastępczą tylko zamiast nie uiszczonej części grzywny.

Art. 35. Jeżeli nieletni nie ulegający karze (art. 69 § 1 kodeksu karnego) popełnił czyn zabroniony niniejszą ustawą pod groźbą kary, wówczas za kwotę odpowiadającą grzywnie, którą należałoby wymierzyć za dany czyn sprawcy dorosłemu, można uczynić odpowiedzialną zastępczo osobę, pod której opieką lub nadzorem faktycznym nieletni pozostaje, kara ta nie podlega zamianie na karę aresztu.

Art. 36. § 1. Odpowiedzialność zastępcza nie ustaje w razie śmierci nieletniego.

§ 2. Odpowiedzialność zastępcza nie obciąża spadku.

Rozdział 2.

Wykroczenia skarbowe.

Art. 37. Wykroczeniem skarbowym jest czyn zagrożony w ustawie niniejszej karą pieniężną porządkową.

Art. 38. Przepisy art. 1—3, 14—17, 19, 20 § 1, 21 § 1, 22 § 1—3, 26, 27, 28, 40 § 2, 54 i 55 kodeksu karnego oraz art. 5, 6 § 1, 7, 14, 15 § 1, 16, 26 § 2 i 3, 28 i 30 § 2 i 3 ustawy niniejszej stosuje się odpowiednio do wykroczeń skarbowych. Przez wyrażenie „sąd” należy rozumieć również inny organ uprawniony do orzekania w sprawach o wykroczenia skarbowe.

Art. 39. Nie ma odpowiedzialności za wykroczenie skarbowe popełnione za granicą.

Art. 40. § 1. Podżegacz i pomocnik ponoszą odpowiedzialność, jeżeli wykroczenie skarbowe zostało dokonane.

§ 2. Nie ma odpowiedzialności za usiłowanie.

Art. 41. § 1. Karę pieniężną porządkową wymierza się w wysokości od 50 do 5.000 zł.

§ 2. Kara pieniężna porządkowa ulega zamianie na areszt zastępczy. Przy zamianie przyjmuje się dzień aresztu zastępczego za równoważnik kary pieniężnej porządkowej od 50 do 150 zł.

§ 3. Areszt zastępczy nie może trwać krócej niż jeden dzień i dłużej niż 3 miesiące.

Art. 42. § 1. Nieletni nie odpowiada za wykroczenia skarbowe.

§ 2. Organ orzekający stosuje jednak do takiej osoby jako środek wychowawczy upomnienie lub oddane pod nadzór odpowiedzialny rodzicom albo innym osobom, mającym pieczę nad nieletnim.

Art. 43. § 1. Nie można wszcząć postępowania karnego, jeżeli od popełnienia wykroczenia skarbowego upłynął rok.

§ 2. Nie można wydać orzeczenia skazującego, jeżeli od popełnienia wykroczenia skarbowego upłynęło lat 3.

§ 3. Nie można wykonać kary, jeżeli od uprawomocnienia się orzeczenia upłynęło lat 3.

Art. 44. Zatarcie skazania następuje z mocy prawa, jeżeli od odbycia, darowania lub przedawnienia kary upłynęło lat 3.

Dział II.

Przepisy szczegółowe.

Rozdział 3.

Przestępstwa dewizowe.

Art. 45. § 1. Kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom kupuje lub sprzedaje zagraniczne środki płatnicze albo złoto lub platynę w postaci nie stanowiącej wyrobu użytkowego,

podlega karze aresztu do lat 3 i grzywny w wysokości do 1.000.000 zł.

§ 2. Jeżeli wartość stanowiących przedmiot kupna-sprzedaży zagranicznych środków płatniczych albo złota lub platyny w postaci nie stanowiącej wyrobu użytkowego nie przekracza kwoty 2.500 zł,

sprawca podlega karze grzywny w wysokości do 50.000 zł.

Art. 46. § 1. Kto, będąc krajowcem dewizowym, bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom w obrocie wewnętrznym w kraju kupuje od cudzoziemca dewizowego rzeczy lub korzysta odpłatnie z jego usług,

podlega karze grzywny w wysokości do 100.000 zł.

§ 2. Tej samej karze podlega cudzoziemiec dewizowy, który bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom w obrocie wewnętrznym w kraju sprzedaje krajowcowi dewizowemu rzeczy lub odpłatnie świadczy mu swoje usługi.

§ 3. Jeżeli wartość przedmiotu transakcji nie przekracza 1.000 zł,

sprawca podlega karze pieniężnej porządkowej.

Art. 47. § 1. Kto w stosunkach między krajowcem dewizowym a cudzoziemcem dewizowym, bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom, udziela pożyczki pieniężnej, pożyczkę przyjmuje lub za jej spłatę udziela poręki,

podlega karze aresztu do lat 2 i grzywny w wysokości do 300.000 zł.

§ 2. Jeżeli pożyczka nie przekracza kwoty 2.500 zł lub jej równowartości,

sprawca podlega karze grzywny w wysokości do 50.000 zł.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 30.000 zł.

Art. 48. Kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom nabywa lub zbywa dokumenty uprawniające do korzystania z usług przewozu osób lub rzeczy na trasach zagranicznych, podlega karze grzywny w wysokości do 50.000 zł.

Art. 49. § 1. Kto, będąc krajowcem dewizowym, bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom, zawiera z cudzoziemcem dewizowym w obrocie z zagranicą transakcję kupna-sprzedaży,

podlega karze aresztu do lat 3 i grzywny w wysokości do 1.000.000 zł.

§ 2. Tej samej karze podlega cudzoziemiec dewizowy, który bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom zawiera w czasie pobytu w Polsce z krajowcem dewizowym w obrocie z zagranicą transakcję kupna-sprzedaży.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 i 2 działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 100.000 zł.

§ 4. Jeżeli wartość przedmiotu transakcji nie przekracza kwoty 2.500 zł,

sprawca podlega karze grzywny w wysokości do 50.000 zł.

Art. 50. § 1. Kto, będąc krajowcem dewizowym, bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom dokonuje w kraju wypłat, przekazów lub przelewów na zlecenie cudzoziemca dewizowego lub na jego rzecz,

podlega karze aresztu do lat 3 i grzywny w wysokości do 1.000.000 zł.

§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 100.000 zł.

§ 3. Jeżeli kwota wypłaty, przekazu lub przelewu nie przekracza 2.500 zł,

sprawca podlega karze grzywny w wysokości do 50.000 zł.

Art. 51. Kto bez zezwolenia wywozi za granicę lub przywozi z zagranicy pieniądze polskie lub inne krajowe środki płatnicze albo emitowane bądź wystawione w kraju papiery wartościowe, świadectwa udziałowe i książeczki oszczędnościowe,

podlega karze grzywny w wysokości do 300.000 zł.

Art. 52. § 1. Kto bez zezwolenia wywozi za granicę zagraniczne środki płatnicze, złoto lub platynę w postaci nie stanowiącej wyrobu użytkowego albo emitowane bądź wystawiane za granicą papiery wartościowe, świadectwa udziałowe, książeczki wkładowe i książeczki oszczędnościowe,

podlega karze aresztu do lat 3 i grzywny w wysokości do 1.000.000 zł albo grzywny w wysokości do 1.000.000 zł.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 100.000 zł.

§ 3. Jeżeli wartość przedmiotu występkę nie przekracza 2.500 zł,

sprawca podlega karze grzywny w wysokości do 50.000 zł.

Art. 53. Kto bez zezwolenia przywozi z zagranicy złoto lub platynę w postaci nie stanowiącej wyrobu użytkowego albo inne wartości dewizowe, na których przywóz wymagane jest zezwolenie,

podlega karze grzywny w wysokości do 50.000 zł.

Art. 54. Kto, przeprowadzając przez granicę Państwa złoto lub platynę w postaci nie stanowiącej wyrobu użytkowego albo inne wartości dewizowe, nie zgłasza ich lub na zdanie nie przedstawia granicznym organom kontroli dewizowej albo ukrywa je przed graniczną kontrolą dewizową, podlega karze pieniężnej porządkowej.

Art. 55. § 1. Kto, będąc w podróży zagranicznej, wydatkuje otrzymane na pokrycie kosztów zagraniczne środki płatnicze z naruszeniem przepisów lub wbrew warunkom zezwolenia,

podlega karze grzywny w wysokości od 2 do 10-krotnej niewłaściwie wydatkowanej kwoty zagranicznych środków płatniczych, przeliczonej na złote według kursu obowiązującego w dniu otrzymania zagranicznych środków płatniczych.

§ 2. Kto, wbrew obowiązkowi określonemu w przepisach lub w warunkach zezwolenia, nie rozlicza się z otrzymanych zagranicznych środków płatniczych na cele podróży zagranicznej,

podlega karze pieniężnej porządkowej.

Art. 56. § 1. Kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom dokonuje czynności obrotu wartościami dewizowymi innych niż przewidziane w art. 45 § 1, 46 § 1 i 2, 47 § 1, 48, 49 § 1 i 2, 50 § 1, 51, 52 § 1, 53, podlega:

- 1) gdy wartość przedmiotu przestępstwa przekracza kwotę 2.500 zł,
karze aresztu do 1 roku i grzywny w wysokości do 300.000 zł albo grzywny w wysokości do 300.000 zł,
- 2) w innych przypadkach,
karze pieniężnej porządkowej.

§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 pkt 1 działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 30.000 zł.

Art. 57. § 1. Kto posiada w kraju wartości dewizowe, co do których wprowadzono zakaz posiadania albo obowiązek zaofiarowania do skupu lub złożenia do depozytu,

podlega karze aresztu do lat 2 i karze grzywny w wysokości do 50.000 zł.

§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 30.000 zł.

Art. 58. § 1. Kto wbrew obowiązkowi, określonemu w przepisach dewizowych, nie pobiera należności pieniężnej od zagranicy bądź pobiera należność z nieuzasadnioną zwłoką lub z pominięciem banków posiadających uprawnienia dewizowe,

podlega karze grzywny w wysokości do 100.000 zł, a gdy należność nie przekracza kwoty 2.500 zł — podlega karze grzywny w wysokości do 20.000 zł.

§ 2. Tym samym karom podlega, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom pobiera należność pieniężną od zagranicy w walucie polskiej albo na jej zaspokojenie przyjmuje rzeczy lub usługi.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 i 2 działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 10.000 zł.

§ 4. Kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom dokonuje płatności wobec zagranicy w sposób lub w terminie niezgodnym z przepisami dewizowymi,

podlega karze grzywny w wysokości do 30.000 zł

Art. 59. § 1. Kto wbrew obowiązkowi, określonemu w przepisach dewizowych, nie zgłasza mienia posiadanego za granicą lub należności pieniężnych od zagranicy,

podlega karze grzywny w wysokości do 30.000 zł.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązkowi, określonemu w przepisach dewizowych, nie zgłasza zobowiązań pieniężnych wobec zagranicy albo pozostającego w jego posiadaniu lub zarządzie mienia cudzoziemca dewizowego.

Art. 60. § 1. Kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom dysponuje mieniem posiadanym za granicą lub należnością pieniężną od zagranicy albo dochodami tam osiąganymi,

podlega karze grzywny w wysokości do 100.000 zł, a gdy wartość mienia, należności lub dochodu nie przekracza 2.500 zł — podlega karze grzywny w wysokości do 20.000 zł.

§ 2. Tym samym karom podlega, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom udziela pełnomocnictwa do odbioru lub przyjęcia za granicą wartości dewizowych, innego mienia albo praw, przysługujących w stosunku do mienia znajdującego się za granicą.

§ 3. Nie podlega karom określonym w § 1 i 2, kto udzieliwszy bez zezwolenia pełnomocnictwa do odbioru lub przyjęcia za granicą wartości dewizowych lub innego mienia sprowadził je do kraju.

Art. 61. § 1. Kto do obrotów lub rozrachunków stosuje kursy dewiz lub pieniędzy zagranicznych inne niż ustalone na podstawie obowiązujących przepisów,

podlega karze grzywny w wysokości do 30.000 zł.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto ogłasza kursy dewiz lub pieniędzy zagranicznych inne niż ustalone przez instytucję do tego uprawnioną.

Art. 62. W przypadku skazania za przestępstwa określone w art. 45, 46 § 1 i 2, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 56 § 1 pkt 1; 57 orzeka się przepadek przedmiotów przestępstwa. Od orzeczenia przepadku można odstąpić, jeżeli czyn został popełniony nieumyślnie.

Art. 63. Użyte w niniejszym rozdziale zwroty „zagraniczne środki płatnicze”, „wartości dewizowe”, „obrot wartościami dewizowymi”, „krajowiec dewizowy”, „cudzoziemiec dewizowy” i „zezwolenie” oznaczają pojęcia określone w ustawie dewizowej z dnia 28 marca 1952 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 133) lub w przepisach wydanych na jej podstawie.

Rozdział 4.

Przestępstwa w zakresie ceł i obrotu towarowego z zagranicą.

Art. 64. § 1. Kto uchylając się od powinności celnej wprowadza z zagranicy na polski obszar celny lub wyprowadza z tego obszaru za granicę towar bez uiszczenia cła,

podlega karze grzywny w wysokości od 2 do 4-krotnej kwoty należnego cła.

§ 2. Jeżeli przedmiotem występku jest towar, którego rodzaj i ilość wskazują w sposób oczywisty na przeznaczenie do transakcji handlowych,

sprawca podlega karze aresztu do lat 2 lub grzywny w wysokości od 4 do 8-krotnej kwoty należnego cła albo obu tym karom łącznie.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze grzywny w wysokości od 1 do 2-krotnej kwoty cła narażonego na uszczuplenie.

Art. 65. § 1. Kto uchylając się od powinności celnej wprowadza z zagranicy na polski obszar celny lub wyprowadza z tego obszaru za granicę bez wymaganego zezwolenia towary, co do których istnieją ograniczenia przywozowe lub wywozowe,

podlega karze grzywny w wysokości od 1 do 2-krotnej wartości towaru.

§ 2. Jeżeli przedmiotem występku jest towar, którego rodzaj i ilość wskazują w sposób oczywisty na przeznaczenie do transakcji handlowych,

sprawca podlega karze aresztu do lat 2 lub karze grzywny w wysokości od 2 do 3-krotnej wartości towaru albo obu tym karom łącznie.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 1-krotnej wartości towaru.

Art. 66. § 1. Kto naraża Skarb Państwa na uszczuplenie cła przez wprowadzenie organu celnego w błąd, a w szczególności przez zatajenie rzeczywistego stanu rzeczy lub podanie danych niezgodnych z rzeczywistością w zgłoszeniu celnym bądź innym oświadczeniu lub dokumencie mającym służyć za podstawę odprawy celnej lub mogącym mieć znaczenie przy kontroli celnej,

podlega karze grzywny w wysokości od 2 do 4-krotnej kwoty cła narazonego na uszczuplenie.

§ 2. Jeżeli przedmiotem występku jest towar, którego rodzaj i ilość wskazują w sposób oczywisty na przeznaczenie do transakcji handlowych,

sprawca podlega karze aresztu do lat 2 lub karze grzywny w wysokości od 4 do 6-krotnej kwoty cła narazonego na uszczuplenie albo obu tym karom łącznie.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze grzywny w wysokości od 1 do 2-krotnej kwoty cła narazonego na uszczuplenie.

Art. 67. § 1. Kto wprowadza władzę w błąd, a w szczególności zataja rzeczywisty stan rzeczy lub podaje dane niezgodne z rzeczywistością w zgłoszeniu celnym bądź innym oświadczeniu lub dokumencie mającym służyć za podstawę odprawy celnej lub mogącym mieć znaczenie przy kontroli celnej i przez to powoduje lub spowodować może naruszenie ograniczeń przewozowych, przywozowych lub wywozowych,

podlega karze grzywny w wysokości do 2-krotnej wartości towaru.

§ 2. Jeżeli przedmiotem występku jest towar, którego rodzaj i ilość wskazują w sposób oczywisty na przeznaczenie do transakcji handlowych,

sprawca podlega karze aresztu do lat 2 lub karze grzywny w wysokości do 3-krotnej wartości towaru albo obu tym karom łącznie.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze grzywny w wysokości do jednokrotnej wartości towaru.

Art. 68. § 1. Kto nabywa, przechowuje lub transportuje towar pochodzący z występku określonego w art. 64 do 67 albo pomaga do jego zbycia lub ukrycia,

podlega karze grzywny w wysokości od 2 do 4-krotnej kwoty należnego cła albo od 1 do 2-krotnej wartości towaru, jeżeli co do towaru istnieje ograniczenie przywozowe lub wywozowe.

§ 2. Jeżeli przedmiotem występku jest towar, którego rodzaj i ilość wskazują w sposób oczywisty na przeznaczenie do transakcji handlowych,

sprawca podlega karze aresztu do lat 2 lub grzywny w wysokości od 4 do 8-krotnej kwoty należnego cła albo obu tym karom łącznie, a jeżeli co do towaru istnieje ograniczenie przywozowe lub wywozowe — karze aresztu do 2 lat lub grzywny w wysokości od 2 do 4-krotnej wartości towaru albo obu tym karom łącznie.

Art. 69. § 1. Kto nabywa, przechowuje lub transportuje towar, o którym na podstawie towarzyszących okoliczności powinien przypuszczać, że pochodzi z występku określonego w art. 64 lub 65, albo też pomaga w jego zbyciu lub ukryciu,

podlega karze grzywny w wysokości jednorazowej kwoty należnego cła albo połowy wartości towaru, jeżeli co do towaru istnieje ograniczenie przywozowe lub wywozowe.

§ 2. Jeżeli przedmiotem występku jest towar, którego rodzaj i ilość wskazują w sposób oczywisty na przeznaczenie do transakcji handlowych,

sprawca podlega karze aresztu do roku lub grzywny w wysokości od 2 do 4-krotnej kwoty należnego cła albo obu tym karom łącznie, a jeżeli co do towaru istnieje ograniczenie przywozowe lub wywozowe — karze aresztu do roku lub grzywny w wysokości od 1 do 2-krotnej wartości towaru albo obu tym karom łącznie.

Art. 70. Kto w użyciu towaru zmienia cel, przeznaczenie lub inne warunki, pod jakimi towar zwoiniono od cła albo odprawiono według zniżonego cła,

podlega karze grzywny w wysokości od 1 do 4-krotnej kwoty nie pobranego cła.

Art. 71. Kto w użyciu towaru zmienia cel, przeznaczenie lub inne warunki, pod jakimi towar zwoiniono od ograniczeń przywozowych lub wywozowych,

podlega karze grzywny w wysokości do 2-krotnej wartości towaru.

Art. 72. Przedmioty występku określonych w art. 64 § 1 i 2, 65 § 1 i 2, 66 § 1 i 2, 67 § 1 i 2, 68 i 69 podlegają przypadkowi. Podlegają przypadkowi również przedmioty występku określonych w art. 70 i 71, jeżeli sprawca działa umyślnie.

Art. 73. Kto uniemożliwia lub utrudnia kontrolę celną obrotu towarowego z zagranicą, o ile czyn nie stanowi występku przewidzianego w art. 64 do 71,

podlega karze grzywny do 30.000 zł.

Art. 74. Kto narusza przepisy w zakresie cel i obrotu towarowego z zagranicą, o ile czyn nie stanowi występku określonego w art. 64 do 71 lub w art. 73,

podlega karze pieniężnej porządkowej.

Rozdział 5.

Przestępstwa podatkowe.

Art. 75. § 1. Kto wbrew obowiązkowi określonym w przepisach o podatkach lub o postępowaniu podatkowym nie zgłasza właściwym organom finansowym przedmiotu opodatkowania i przez to nie bierze udziału w postępowaniu podatkowym,

podlega karze aresztu do lat 3 lub grzywny w wysokości do 1.000.000 zł albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Kto uchyla się od obowiązku rejestracji podatkowej jednostki gospodarki społecznej oraz od obliczenia i zgłoszenia podatku należnego od tej jednostki,

podlega karze aresztu do lat 2 lub grzywny w wysokości do 500.000 zł albo obu tym karom łącznie.

§ 3. Kary aresztu nie orzeka się, jeżeli narażony na uszczuplenie podatek nie przekracza kwoty 30.000 zł.

§ 4. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 500.000 zł.

Art. 76. § 1. Kto zataja prowadzenie na własny rachunek działalności podlegającej opodatkowaniu, postępując się nazwiskiem lub firmą podstawionej osoby,

podlega karze grzywny do 500.000 zł.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza umyślnie do posługiwania się jego nazwiskiem lub firmą przez inną osobę, która zataja prowadzenie na własny rachunek działalności podlegającej opodatkowaniu.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 i 2 naraża Skarb Państwa na uszczuplenie należności podatkowej lub na uniemożliwienie ściągnięcia tej należności,

podlega karze aresztu do lat 3 lub karze grzywny do 1.000.000 zł albo obu tym karom łącznie.

Art. 77. § 1. Kto naraża Skarb Państwa na uszczuplenie podatku w postępowaniu podatkowym lub wobec płatnika dokonującego obliczenia i poboru podatku:

- 1) przez niezgłoszenie danych, mogących mieć wpływ na ustalenie zobowiązania podatkowego lub jego wysokości,
- 2) przez podanie takich danych niezgodnie z rzeczywistością,

podlega karze grzywny w wysokości do 500.000 zł.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuści się występku w związku z ukryciem albo nierzetelnym prowadzeniem ksiąg rachunkowych, handlowych lub podatkowych,

podlega karze grzywny w wysokości do 1.000.000 zł.

Art. 78. § 1. Kto naraża Skarb Państwa na uszczuplenie podatku przez nierzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych, handlowych lub podatkowych, a czyn nie stanowi występku z art. 77,

podlega karze grzywny w wysokości do 200 000 zł.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto bezpośrednio nadzorując prowadzenie tych ksiąg dopuszcza do ich ukrycia lub nierzetelnego prowadzenia.

Art. 79. § 1. Kto, będąc płatnikiem lub inkasentem obowiązany do obliczenia i pobrania podatku, zaniecha obliczenia lub pobrania tego podatku albo pobiera go w kwocie niższej od przepisanej,

podlega karze aresztu do roku lub karze grzywny w wysokości od 1 do 10-krotnej kwoty uszczuplonego podatku albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Jeżeli sprawcą jest zastępca jednostki uspołecznionej,

podlega karze grzywny do 30 000 zł.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 1/4 kary grzywny określonej w § 1 lub § 2.

Art. 80. § 1. Kto, będąc płatnikiem lub inkasentem, nie wpłaci na rachunek organu finansowego pobranych od podatnika sum z tytułu podatku,

podlega karze aresztu do lat dwóch i karze grzywny w wysokości od 1 do 10-krotnej kwoty nie wpłaconego podatku.

§ 2. Jeżeli sprawcą jest zastępca jednostki uspołecznionej,

podlega karze grzywny do 30 000 zł.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 1/4 kary grzywny określonej w § 1 lub § 2.

Art. 81. Kto wbrew przepisom o postępowaniu podatkowym nie uzyskał karty rejestracyjnej lub innego potwierdzenia zgłoszenia obowiązku podatkowego albo uzyskał kartę rejestracyjną za opłatą niższą od przepisanej,

podlega, o ile czyn nie stanowi występkę skarbowego określonego w art. 75, karze grzywny w wysokości od 1 do 20-krotnej uszczuplonej kwoty.

Art. 82. § 1. Kto przez naruszenie przepisów podatkowych naraża Skarb Państwa na uszczuplenie podatku,

podlega, jeżeli czyn nie stanowi występkę określonego w art. 75—81, karze grzywny w wysokości od 1 do 20-krotnej kwoty podatku uszczuplonego lub narażonego na uszczuplenie.

§ 2. Jeżeli sprawcą jest zastępca jednostki gospodarki uspołecznionej,

podlega karze grzywny do 30 000 zł.

Art. 83. Kto wbrew przepisom o postępowaniu podatkowym podaje w brudnopisach stanowiących podstawę do obliczenia ilości poszczególnych składników inwentarza lub w brudnopisach remanentu towarów, surowców i półfabrykatów dane niezgodne z rzeczywistością,

podlega karze grzywny w wysokości do 100 000 zł.

Art. 84. Kto utrudnia uprawnionemu organowi finansowemu przeprowadzenie oględzin lokalnych, kontroli lub lustracji,

podlega karze grzywny do 20 000 zł.

Art. 85. § 1. Kto wbrew przepisom o postępowaniu podatkowym nie prowadzi ksiąg rachunkowych, handlowych lub podatkowych albo prowadząc te księgi odmawia okazania ich uprawnionemu organowi,

podlega karze grzywny w wysokości do 100 000 zł.

§ 2. Kto, pomimo nieuznania ksiąg z powodu ich wadliwości za dowód w postępowaniu podatkowym, prowadzi je nadal wadliwie,

podlega karze grzywny w wysokości do 20 000 zł.

§ 3. Kto w jednostce gospodarki uspołecznionej, pomimo stwierdzenia przez organ finansowy lub inny organ kontroli państwowej wadliwości w prowadzeniu księgowości, prowadzi ją nadal wadliwie,

podlega karze grzywny do 20 000 zł.

Art. 86. Kto mimo obowiązku nie nadsyła organowi finansowemu informacji podatkowych lub nadsyła informacja zawierające dane niezgodne z rzeczywistością,

podlega karze grzywny w wysokości do 30 000 zł.

Art. 87. § 1. Kto wbrew przepisom o podatkach lub o postępowaniu podatkowym nie wystawia rachunku za wykonane świadczenia albo odmawia wydania takiego rachunku odbiorcy, albo nie przechowuje kopii wystawionych rachunków,

podlega karze grzywny w wysokości do 30 000 zł.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto wydaje rachunek na świadczenie rzeczy lub usług zawierający dane niezgodne z rzeczywistością lub takiego rachunku używa.

Art. 88. Kto wbrew przepisom o podatkach lub o postępowaniu podatkowym zaniedba obowiązku właściwego udokumentowania w księgach rachunkowych, handlowych lub podatkowych zapisów dotyczących produkcji, przerobu, zużycia, przechowywania lub zakupu (skupu) rzeczy albo świadczenia usług lub nie prowadzi ewidencji rachunków (dowodów wewnętrznych) na zakupiony towar,

podlega karze grzywny w wysokości do 30 000 zł.

Art. 89. Kto narusza przepisy o szczególnym nadzorze podatkowym,

podlega, o ile czyn nie stanowi występkę określonego w art. 75—88, karze grzywny w wysokości do 20 000 zł.

Art. 90. Można orzec przepadek przedmiotu występkę, jeżeli w przedsiębiorstwie objętym szczególnym nadzorem podatkowym sprawca dopuszcza się występkę określonego w art. 75—89 przez:

- 1) niezgłoszenie organowi nadzoru podatkowego wytworzonych produktów lub zgłoszenie ich w ilości mniejszej od wytworzonej,
- 2) niewidocznienie ilości wytworzonych produktów w księgowości przedsiębiorstwa,
- 3) wyprowadzenie z przedsiębiorstwa wytworzonych produktów bez uwidocznienia obrotów w księgowości przedsiębiorstwa,
- 4) niezgłoszenie zmiany właściwości lub przeznaczenia produktów, które uzasadniały zwolnienie od podatku lub zastosowanie niższej stawki podatkowej.

Art. 91. Kto narusza przepisy o podatkach, o postępowaniu podatkowym lub przepisy o rejestracji podatkowej,

podlega, o ile czyn nie stanowi występkę określonego w art. 75—89, karze pieniężnej porządkowej.

Art. 92. Kto w zamiarze uszczuplenia dochodów budżetu Państwa zgłasza dane niezgodne z rzeczywistością, czym powoduje ustalenie dla celów podatkowych cen fabrycznych na poziomie wyższym od poziomu wynikającego z przepisów o ustalaniu tych cen, lub zataja dane, które mogą mieć wpływ na ustalenie stawek podatkowych,

podlega karze aresztu do 6 miesięcy lub grzywny do 100 000 zł albo obu tym karom łącznie.

Art. 93. § 1. Przepisy rozdziału niniejszego dotyczące podatków stosuje się odpowiednio do zaliczek na podatek i przedpłat na poczet zaliczek oraz do ryczałtów i należności za karty podatkowe.

§ 2. Przepisy rozdziału niniejszego dotyczące podatników stosuje się odpowiednio do osób, które utraciły uprawnienia do zwolnienia od obowiązku podatkowego.

Art. 94. W stosunku do jednostek gospodarki uspołecznionej przez postępowanie podatkowe rozumieć należy również obliczanie i zgłaszanie należnego podatku przez te jednostki oraz postępowanie mające na celu ustalenie wysokości stawek lub sposobu opodatkowania takich jednostek.

Rozdział 6.

Przestępstwa w zakresie opłaty skarbowej i opłat terenowych.

Art. 95. § 1. Kto będąc płatnikiem lub inkasentem obowiązany do obliczenia i pobrania opłaty skarbowej albo opłat terenowych z mecha obowiązku obliczenia lub pobrania tych opłat albo pobiera je w kwocie niższej od przepisanej,

podlega karze aresztu do roku lub karze grzywny w wysokości od 1 do 10-krotnej kwoty uszczupionej opłaty albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Jeżeli sprawcą jest zastępca jednostki uspołecznionej,

podlega karze grzywny do 30.000 zł.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 1/4 kary grzywny określonej w § 1 lub § 2.

Art. 96. § 1. Kto będąc płatnikiem lub inkasentem opłaty skarbowej lub opłat terenowych nie wpłaci na rachunek organu finansowego pobranych od podatnika sum z tego tytułu,

podlega karze aresztu do lat 2 lub karze grzywny w wysokości od 1 do 10-krotnej kwoty nie wpłaconej opłaty albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Jeżeli sprawcą jest zastępca jednostki uspołecznionej,

podlega karze grzywny do 30.000 zł.

§ 3. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny w wysokości do 1/4 kary grzywny określonej w § 1 lub § 2.

Art. 97. Kto uszczupla opłatę skarbową przez użycie skasowanego znaczka skarbowego,

podlega karze grzywny w wysokości od 1 do 10-krotnej kwoty opłaty uszczuplonej

Art. 98. § 1. Kto sprzedaje lub przechowuje w celu sprzedaży skasowane znaczki skarbowe,

podlega karze grzywny w wysokości od 5 do 20-krotnej ceny nominalnej znaczków.

§ 2. Przedmiot występku podlega przepadkowi.

Art. 99. Kto uchyla się od uszczenia należnej opłaty skarbowej od pisma stwierdzającego czynność cywilnoprawną,

podlega karze grzywny w wysokości do 5-krotnej kwoty nie wpłaconej opłaty skarbowej.

Art. 100. Kto sprzedaje urzędowe blankiety wekslowe lub znaczki skarbowe po cenie wyższej od ustalonej przepisami,

podlega karze grzywny w wysokości od 1 do 10-krotnej różnicy ceny.

Art. 101. Kto utrudnia uprawnionemu organowi finansowemu przeprowadzenie oględzin lokalnych, kontroli lub instrukcji w związku z ustalaniem zobowiązania z tytułu opłaty skarbowej lub opłat terenowych,

podlega karze grzywny do 20.000 zł.

Art. 102. Kto wbrew przepisom o opłacie skarbowej lub o opłatach terenowych nie prowadzi rejestru opłaty skarbowej, ksiąg rachunkowych, handlowych lub podatkowych albo prowadząc je odmawia okazania ich uprawnionemu organowi,

podlega karze grzywny do 100.000 zł.

Art. 103. Kto narusza przepisy o opłacie skarbowej lub przepisy o opłatach terenowych,

podlega, o ile czyn nie stanowi występku określonego w art. 95—102, karze pieniężnej porządkowej.

Rozdział 7.

Przestępstwa w zakresie rozliczeń z budżetem Państwa.

Art. 104. Kto przez naruszenie przepisów o rozliczeniach z budżetem Państwa lub przez niezetelne prowadzenie księ-

gowości naraza Skarb Państwa na uszczuplenie należności z tytułu wpłat z zysku, nadwyżek środków obrotowych, różnic budżetowych, różnic cen, dopłat do cen lub rozliczeń z otrzymanych dotacji,

podlega karze grzywny do 30.000 zł.

Art. 105. Kto narusza przepisy o rozliczeniach z budżetem Państwa,

podlega, o ile czyn nie stanowi występku określonego w art. 104, karze pieniężnej porządkowej.

Rozdział 8.

Przestępstwa w zakresie obrotu obligacjami pożyczek premiowych.

Art. 106. § 1. Kto, nie będąc do tego upoważniony, trudni się skupowaniem lub sprzedażą obligacji pożyczek premiowych,

podlega karze grzywny w wysokości do 100.000 zł.

§ 2. Przedmioty występku podlegają przepadkowi.

Art. 107. Kto narusza przepisy o obrocie obligacjami pożyczek premiowych,

podlega, o ile czyn nie stanowi występku określonego w art. 106, karze pieniężnej porządkowej.

Rozdział 9.

Przestępstwa w zakresie loterii.

Art. 108. § 1. Kto:

- 1) urzęda lub prowadzi loterię nie będąc do tego uprawniony albo niezgodnie z warunkami gry, zatwierdzonymi przez właściwe organy,
 - 2) uczestniczy na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w działalności loterii zagranicznej,
 - 3) premiuje losami loteryjnymi inne transakcje,
 - 4) sprzedaje losy loterii po cenie innej od oznaczonej na losie albo na raty lub dniówki, albo pobiera za udział w grze loteryjnej inne stawki niż ustalone przez właściwe organy,
 - 5) sprzedaje szanse wygrania z poszczególnego losu lub udziału w grze loterii,
- podlega karze aresztu do lat dwóch lub grzywny od 5.000 do 200.000 zł albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny do 50.000 zł.

§ 3. W przypadkach określonych w § 1 pkt 1—3 podlegają przepadkowi stanowiące przedmiot występku skarbowego dokumenty i urządzenia loteryjne oraz wygrane, które na podstawie tych dokumentów przypadają uczestnikom gry.

Art. 109. § 1. Kto nie będąc uprawniony trudni się sprzedażą losów loterii państwowej albo przyjmuje zakłady lub stawki w loteriach pieniężnych,

podlega karze aresztu do dwóch lat lub grzywny w wysokości od 5.000 do 200.000 zł albo obu tym karom łącznie.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega karze grzywny do 50.000 zł.

Art. 110. Kto powiększa kapitał gry w loteriach fantowych ponad kwotę wskazaną w zezwoleniu,

podlega karze grzywny w wysokości do 5-krotnej uszczupionej opłaty skarbowej.

Art. 111. Kto narusza przepisy o loteriach,

podlega, o ile czyn nie stanowi występku określonego w art. 108—110, karze pieniężnej porządkowej.

Rozdział 10.

Przestępstwa w zakresie wpisów do rejestru przedsiębiorstw państwowych.

Art. 112. Kto wbrew przepisom o rejestrze przedsiębiorstw państwowych nie zgłasza we właściwym terminie

wpisu do rejestru albo wpisu zmian lub uzupełnień, przewidzianych w tych przepisach,
podlega karze pieniężnej porządkowej.

CZĘŚĆ II

POSTĘPOWANIE KARNE SKARBOWE

Dział I.

Przepisy ogólne.

Art. 113. § 1. Postępowanie w sprawach o przestępstwa skarbowe odbywa się według poniższych przepisów.

§ 2. Przepisy te stosuje się również do osób podlegających właściwości sądów wojskowych.

Art. 114. § 1. Orzecznictwo sprawują:

- 1) w sprawach o występki skarbowe zagrożone zasadniczą karą aresztu — sądy powszechne, a w stosunku do osób podległych właściwości sądów wojskowych — sądy wojskowe;
- 2) w sprawach o przestępstwa skarbowe zagrożone jedynie karą grzywny lub karą pieniężną porządkową:
 - a) w zakresie cel i obrotu towarowego z zagranicą, jak również w zakresie przestępstw określonych w art. 51, 52 § 2 i 3, 53 i 54 — organy administracji celnej,
 - b) w pozostałym zakresie — organy finansowe.

§ 2. Organów wymienione w § 1 pkt 2 określone są w dalszym ciągu jako „finansowe organy orzekające”.

§ 3. W razie zbiegu przestępstwa podlegającego orzecznictwu sądu z przestępstwem podlegającym orzecznictwu finansowych organów orzekających każdy z tych organów orzeka w zakresie swej właściwości.

§ 4. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio w razie zbiegu przestępstwa podlegającego orzecznictwu organu finansowego z przestępstwem podlegającym orzecznictwu organu administracji celnej albo z wykroczeniem ściganym w postępowaniu karno-administracyjnym

Art. 115. Sprawy o występki określone w art. 114 § 1 pkt 2 należą jednak do właściwości sądów:

- 1) jeżeli czyn podpada jednocześnie pod przepis określający przestępstwo należące do właściwości sądu, a prokurator przejął do prowadzenia również sprawę o występki skarbowy podlegający orzecznictwu organu finansowego,
- 2) jeżeli oskarżony jest nieletni,
- 3) jeżeli zachodzi wątpliwość co do poczytalności oskarżonego,
- 4) jeżeli z okoliczności sprawy wynika potrzeba zastosowania środków zabezpieczających, określonych w art. 79—82 kodeksu karnego,
- 5) jeżeli finansowy organ orzekający II instancji ze względu na szczególne okoliczności sprawy przekaze ją do postępowania sądowego.

Art. 116. § 1. Sąd właściwy na podstawie przepisów art. 114 i 115 dla sprawy jest również właściwy dla podzeganca, pomocnika oraz innej osoby, której czyn przestępny pozostaje w ścisłym związku z czynem sprawcy, a postępowanie przeciw nim toczy się jednocześnie, choćby wobec niektórych oskarżonych nie zachodziły okoliczności uzasadniające właściwość sądową.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli sprawy co do wszystkich oskarżonych z jakichkolwiek względów nie mogą być objęte jednym postępowaniem sądowym.

Art. 117. Sąd nie przestaje być właściwym choćby w toku postępowania sądowego ustaliły przyczyny uzasadniające tę właściwość.

Art. 118. § 1. Orzeczenie wydane przez finansowy organ orzekający w sprawie o występki skarbowy należący do właściwości sądów jest nieważne.

§ 2. Nieważność stwierdza postanowieniem sąd I instancji właściwy według niniejszej ustawy z urzędu lub na wniosek strony.

Art. 119. § 1. Orzeczenie wydane przez finansowy organ orzekający niższego rzędu lub z obrazą innych przepisów o właściwości rzeczowej jest nieważne.

§ 2. Nieważność stwierdza postanowieniem nadrzędny finansowy organ orzekający z urzędu lub na wniosek stron.

Art. 120. Zawieszenie postępowania nastąpić może tylko w przypadku choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby oskarżonego uniemożliwiającej prowadzenie sprawy oraz w przypadku jego czasowej nieobecności w kraju.

Art. 121. Osoba odpowiedzialna posiłkowo lub zastępczo korzysta w toku całego postępowania z uprawnień służących oskarżonemu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 122. § 1. Oskarżony, odpowiedzialny posiłkowo lub zastępczo, oraz interwenient mają prawo korzystać w toku postępowania z pomocy obrońcy lub pełnomocnika. Przepisy art. 76—78, 79 § 1, 80, 82—84, 86 i 87 kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

§ 2. W dochodzeniu oraz w postępowaniu przed finansowym organem orzekającym obrońcą oskarżonego lub pełnomocnikiem interwenienta nie mającego pełnej zdolności do działań prawnych lub niedołężnego może być również ojciec, matka, małżonek, opiekun lub kurator albo inna osoba, pod której opieką zastępowany pozostaje.

Art. 123. Wszystkie organy powołane do udziału w postępowaniu karnym skarbowym mają obowiązek uwzględniania zarówno okoliczności przemawiających za oskarżonym, jak i przeciw niemu.

Dział II.

Postępowanie przed organami finansowymi.

Rozdział 1.

Właściwość.

Art. 124. § 1. Organami administracji celnej uprawnionymi do orzekania w I instancji są urzędy celne wyznaczone przez Ministra Handlu Zagranicznego w drodze rozporządzenia, które określi również właściwość miejscową tych urzędów. Organem administracji orzekającym w drugiej instancji jest Ministerstwo Handlu Zagranicznego — Centralny Zarząd Cel.

§ 2. Organami finansowymi uprawnionymi do orzekania są:

- 1) w sprawach o przestępstwa dewizowe z wyjątkiem przestępstw z art. 51, 52 § 2 i § 3, 53 i 54:
 - w I instancji — organy administracji finansowej prezydentów wojewódzkich (miast wyłączonych z województw) rad narodowych;
 - w II instancji — Ministerstwo Finansów;
- 2) w sprawach o pozostałe przestępstwa skarbowe podlegające orzecznictwu organów finansowych:
 - w I instancji — organy administracji finansowej prezydentów powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie, dzielnicowych) rad narodowych;
 - w II instancji — organy administracji finansowej prezydentów wojewódzkich (miast wyłączonych z województw) rad narodowych.

§ 3. Minister Finansów może ustalić w drodze rozporządzenia właściwość finansowych organów orzekających w określonych rodzajach spraw w sposób odmienny od podanego w § 2

Art. 125. § 1. Właściwy miejscowo jest finansowy organ orzekający, w którego okręgu przestępstwo popełniono.

§ 2. Przestępstwo uważa się za popełnione w tym miejscu, gdzie wykonano działanie przestępne albo gdzie skutek przestępny nastąpił lub według zamiaru sprawcy miał nastąpić.

§ 3. Jeżeli przestępstwo popełniono w okręgu kilku finansowych organów orzekających, właściwy jest ten z nich, w którego okręgu najpierw wszczęto postępowanie.

Art. 126. § 1. Jeżeli w chwili wszczęcia postępowania nie można ustalić miejsca popełnienia przestępstwa, właściwy jest finansowy organ orzekający, w którego okręgu oskarżony mieszka lub przebywa.

§ 2. Gdy miejsce zamieszkania lub pobytu oskarżonego na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nie jest znane, właściwy jest finansowy organ orzekający, w którego okręgu przestępstwo wyszło na jaw.

Art. 127. § 1. Jeżeli w chwili wszczęcia sprawy nie można ustalić właściwości finansowych organów orzekających na podstawie art. 125 i 126 albo jeżeli ważne względy za tym przemawiają, Minister Finansów wyznacza organ finansowy, który ma sprawę rozpoznać.

§ 2. Powyższe uprawnienia może Minister Finansów przekazać finansowemu organowi orzekającemu II instancji.

Art. 128. W postępowaniu przed finansowym organem orzekającym stosuje się odpowiednio przepis art. 116 § 1.

Art. 129. Jeżeli tę samą osobę oskarżono o kilka przestępstw skarbowych, a sprawy należą do właściwości różnych finansowych organów orzekających, w granicach ich właściwości rzeczowej właściwym jest organ, w którego okręgu najpierw wszczęto postępowanie.

Art. 130. § 1. Finansowy organ orzekający właściwy według art. 128 i 129 może wyłączyć sprawę co do danego oskarżonego lub danego przestępstwa, jeżeli uzna, że odrębne jej rozpoznanie przyczyni się do uproszczenia lub przyspieszenia postępowania.

§ 2. Wyłączona sprawa przechodzi do organu finansowego właściwego według zasad ogólnych.

Art. 131. Orzecznictwu finansowych organów orzekających nie podlegają osoby wymienione w art. 27 § 1 kodeksu postępowania karnego. Przepis art. 27 § 2 kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2.

Wyłączenie pracowników.

Art. 132. § 1. Pracownik finansowego organu orzekającego lub organu dochodzenia nie może brać udziału w prowadzeniu sprawy:

- 1) jeżeli sprawa dotyczy go bezpośrednio;
- 2) jeżeli jest małżonkiem oskarżonego, odpowiedzialnego posiłkowo lub zastępczo, interwenienta albo ich pełnomocnika lub obrońcy;
- 3) jeżeli jest krewnym lub powinowatym w linii prostej bez ograniczenia, a w linii bocznej aż do stopnia między dziećmi rodzeństwa osób wymienionych w pkt 2 albo jeżeli jest związany z jedną z tych osób z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) jeżeli brał udział w sprawie jako obrońca oskarżonego, odpowiedzialnego posiłkowo lub zastępczo albo jako pełnomocnik interwenienta;
- 5) jeżeli w niższej instancji brał udział w wydaniu zaskarżonego rozstrzygnięcia

§ 2. Powody wyłączenia trwają nawet po ustaniu uzasadniającego je małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

§ 3. Pracownik finansowego organu orzekającego, który był w sprawie przesłuchany jako świadek lub biegły, powi-

nien się wyłączyć od udziału w rozstrzygnięciu tej samej sprawy.

§ 4. Niezależnie od przyczyn wymienionych w § 1—3 bezpośredni przełożony wyłącza pracownika na jego własne żądanie lub na wniosek strony, jeżeli pomiędzy nim a stroną zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności.

Rozdział 3.

Rozstrzygnięcia, doręczenia, terminy.

Art. 133. § 1 Rozstrzygnięcia wydaje się w postaci orzeczeń lub postanowień.

§ 2. Orzeczeniem jest rozstrzygnięcie finansowego organu orzekającego stanowiące o winie i karze.

§ 3. Wszelkie inne rozstrzygnięcia są postanowieniami.

§ 4. W kwestiach nie wymagających wydania orzeczenia lub postanowienia finansowy organ orzekający lub organ dochodzenia wydaje zarządzenia.

Art. 134. § 1. Każde rozstrzygnięcie powinno zawierać nazwę organu, wymienienie osoby, do której jest skierowane, datę, osnovę, powołanie się na podstawę prawną, podpis i pieczęć organu.

§ 2. Orzeczenia oraz te postanowienia, co do których ustawa dopuszcza możliwość zaskarżenia, powinny zawierać uzasadnienie.

§ 3. Rozstrzygnięcia ulegające zaskarżeniu powinny nadto zawierać wskazanie terminu i trybu zaskarżenia.

§ 4. O rozstrzygnięciu zawiadamia się przez doręczenie odpisu rozstrzygnięcia.

Art. 135. Orzwywiste omyłki pisarskie i rachunkowe w rozstrzygnięciu prestatuje w formie postanowienia organ, który rozstrzygnięcie wydał.

Art. 136. § 1. Jeżeli strona ustanowi pełnomocnika lub obrońcę, który złoży upoważnienie pisemne, odpisy rozstrzygnięć należy temu doręczyć.

§ 2. Jeżeli strona pozostaje pod opieką lub kuratelą, doręczenia powinny nastąpić do rąk jej ustawowego przedstawiciela.

§ 3. Poza tym do doręczeń mają odpowiednie zastosowanie przepisy kodeksu postępowania karnego.

Art. 137. § 1. W przypadkach określonych w niniejszej ustawie od rozstrzygnięć służą środki zaskarżenia: odwołanie, żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego i zażalenie.

§ 2. Środki zaskarżenia wnosi się na piśmie do organu, który wydał zaskarżone rozstrzygnięcie, w terminie zawitym siedmiu dni od daty doręczenia odpisu rozstrzygnięcia.

Art. 138. § 1. Jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, do biegu i sposobu obliczania terminów stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego.

§ 2. Jeżeli uchybienie terminu do założenia środka zaskarżenia nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, strona w siedmiodniowym terminie zawitym od daty ustania przeszkody może zgłosić wniosek o przywrócenie terminu.

§ 3. Wniosek o przywrócenie terminu do założenia środka zaskarżenia składa się organowi, który wydał zaskarżone rozstrzygnięcie. Organ ten przesyła wniosek wraz z aktami organowi właściwemu do rozpoznania środka zaskarżenia; organ właściwy do rozpoznania środka zaskarżenia rozstrzyga o wniosku ostatecznie.

Rozdział 4.

Dochodzenie. Przepisy ogólne.

Art. 139. § 1. Dochodzenie wszczynają się, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego. O wszczę-

cia dochodzenia sporządza się postanowienie, chyba że sporządzony został protokół karny (art. 148).

§ 2. Zadaniem dochodzenia jest:

- 1) wyjaśnienie, czy istotnie popełniono przestępstwo;
- 2) wykrycie sprawcy przestępstwa;
- 3) wszechstronne wyjaśnienie okoliczności sprawy;
- 4) zebranie niezbędnych informacji co do osoby oskarżonego, w miarę potrzeby co do osoby odpowiedzialnej posiłkowo lub zastępczo, tudzież co do stanu majątkowego tych osób;
- 5) utrwalenie dowodów przestępstwa;
- 6) zabezpieczenie grzywien i innych świadczeń pieniężnych (uszczuplonej należności, równowartości nie ujętych przedmiotów występku i kosztów postępowania karnego).

§ 3. Do zakresu dochodzenia należy w szczególności przesłuchanie oskarżonego, świadków, biegłych oraz przeprowadzenie rewizji i oględzin. Do protokołów z czynności dochodzenia stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego.

§ 4. Dochodzenie przeciwko określonej osobie powinno być ukończone najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od daty sporządzenia protokołu. Organ finansowy nadrzędny nad prowadzącym dochodzenie może przedłużyć w uzasadnionych przypadkach czas trwania dochodzenia na czas określony. W sprawach należących do właściwości sądu stosuje się art. 245¹¹ § 3 kodeksu postępowania karnego.

§ 5. Art. 5 kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Art. 140. § 1. Dochodzenie prowadzą:

- 1) w sprawach o przestępstwa w zakresie ceł i obrotu towarowego z zagranicą oraz w sprawach o przestępstwa wymienione w art. 51—54 — urzędy celne;
- 2) w sprawach o pozostałe przestępstwa skarbowe — organy administracji finansowej prezydentów powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie, dzielnicowych) rad narodowych.

§ 2. W sprawach o przestępstwa skarbowe ujawnione przez organy kontroli i rewizji finansowej (Główny Inspektorat Kontrolno-Rewizyjny w Ministerstwie Finansów oraz Inspektoraty kontrolno-rewizyjne przy prezydentach wojewódzkich rad narodowych oraz rad narodowych miast wyłączonych z województw) dochodzenie prowadzą te organy.

§ 3. Organy wymienione w § 1 i § 2 określane są w dalszym ciągu jako „finansowe organy dochodzenia”.

Art. 141. § 1. W sprawach o przestępstwa skarbowe ujawnione przez Milicję Obywatelską dochodzenie prowadzi Milicja Obywatelska, zawiadamiając o tym właściwe finansowe organy dochodzenia. W sprawach należących do właściwości finansowych organów orzekających Milicja Obywatelska może ograniczyć swoje czynności do zabezpieczenia dowodów przestępstwa i przekazania akt sprawy właściwemu finansowemu organowi dochodzenia.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do organów Wojskowej Służby Wewnętrznej w przypadku ujawnienia przez te organy przestępstwa skarbowego popełnionego przez osobę podlegającą właściwości sądów wojskowych — jak również do organów Wojsk Ochrony Pogranicza, w przypadku ujawnienia przez te organy przestępstwa dewizowego lub przestępstwa w zakresie ceł i obrotu towarowego z zagranicą.

Art. 142. Przepisy art. 125—130 stosuje się odpowiednio do właściwości organów dochodzenia.

Art. 143. W sprawie należącej do właściwości finansowych organów orzekających po ukończeniu dochodzenia organ dochodzenia, jeżeli nie jest jednocześnie organem powołanym do orzekania, przesyła akta dochodzenia właściwemu finansowemu organowi orzekającemu wraz z wnioskiem o ukaranie. Wniosek ten powinien zawierać oznaczenie osoby oskarżonego, zarzucanego mu czynu z uwzględnieniem czasu

1 miejsca jego popełnienia oraz kwalifikację prawną tego czynu.

Art. 144. § 1. W sprawach o przestępstwo skarbowe należąca do właściwości sądu o wszczęciu dochodzenia zawiadamia się prokuratora niezależnie od zawiadomienia, o którym mowa w art. 141 § 1. W zawiadomieniu należy zwięźle opisać czyn przestępny z uwzględnieniem czasu i miejsca jego popełnienia oraz kwalifikacji prawnej czynu, jak również w miarę możliwości wskazać osobę sprawcy.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy dopiero w toku dochodzenia okaże się, że sprawa należy do właściwości sądu.

Art. 145. § 1. Do dochodzeń w sprawach należących do właściwości sądu stosuje się odpowiednio przepisy art. 245¹⁰ § 1, 245¹⁴ i 245¹⁵ kodeksu postępowania karnego.

§ 2. W sprawie, w której dochodzenie prowadził finansowy organ dochodzenia, organ ten sporządza akt oskarżenia i przesyła prokuratorowi łącznie z aktami dochodzenia. Organ kontroli i rewizji finansowej przesyła akt oskarżenia prokuratorowi za pośrednictwem właściwego finansowego organu dochodzenia, wymienionego w art. 140 § 1, który może akt oskarżenia uzupełnić lub zmienić po przeprowadzeniu w miarę potrzeby uzupełniającego dochodzenia. Art. 247 i 248 kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

§ 3. Akt oskarżenia zatwierdza i wnosi do sądu prokurator.

§ 4. Nie znajdując podstaw do ścigania przed sądem, prokurator odmawia zatwierdzenia aktu oskarżenia i stosownie do okoliczności albo umarza dochodzenie, albo przesyła akta dochodzenia finansowemu organowi orzekającemu, jeżeli uzna, że sprawa należy do właściwości organu finansowego.

§ 5. Na postanowienie prokuratora finansowemu organowi orzekającemu służy zażalenie do prokuratora nadrzędnego.

§ 6. W sprawie, w której dochodzenie prowadził organ wymieniony w art. 141, organ ten po zakończeniu dochodzenia przesyła akta sprawy prokuratorowi, który sporządza i wnosi do sądu akt oskarżenia przesyłając jednocześnie odpis aktu oskarżenia właściwemu finansowemu organowi dochodzenia. Przepisy § 4 i § 5 stosuje się odpowiednio.

§ 7. W akcie oskarżenia należy wskazać organ finansowy, któremu przysługują uprawnienia oskarzyciela publicznego.

Art. 146. Na wezwanie organu prowadzącego dochodzenie inne organy dochodzenia obowiązane są do dokonywania określonych czynności dochodzenia poza siedzibą organu prowadzącego dochodzenie.

Art. 147. § 1. Organy administracji państwowej oraz jednostki gospodarki uspołecznionej dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa skarbowego mają obowiązek zawiadomić o tym niezwłocznie najbliższy finansowy organ dochodzenia lub Milicję Obywatelską oraz dokonać niecierpiących zwłoki czynności celem zabezpieczenia dowodów i przedmiotów przestępstwa.

§ 2. Organy administracji państwowej oraz jednostki gospodarki uspołecznionej obowiązane są do udzielania pomocy organem powołanym do ścigania przestępstw skarbowych.

Rozdział 5.

Oskarżony. Świadkowie i biegli.

Art. 148. § 1. Jeżeli dane istniejące w chwili wszczęcia dochodzenia lub zebrane w toku dochodzenia zawierają dostateczne podstawy do przedstawienia określonej osobie zarzutów, prowadzący dochodzenie sporządza protokół karny.

§ 2. Protokół karny powinien zawierać:

- 1) wskazanie osoby oskarżonego,
- 2) określenie czynu zarzucanego oskarżonemu i zebranych przeciw niemu dowodów,
- 3) wskazanie kwalifikacji prawnej czynu.

§ 3. Jeżeli protokół karny sporządza się w obecności oskarżonego, protokół karny powinien zawierać nadto wyjaśnienia oskarżonego stwierdzone jego podpisem. W razie odmowy podpisu należy stwierdzić w protokole powód odmowy.

§ 4. Jeżeli w toku dochodzenia ujawni się, że oskarżony popełnił czyn nie objęty sporządzonym uprzednio protokołem karnym, należy sporządzić uzupełniający protokół karny.

§ 5. Nikt nie może być przesłuchany w charakterze oskarżonego przed sporządzeniem i ogłoszeniem mu protokołu karnego dotyczącego jego osoby (§ 1 i § 2).

§ 6. Jeżeli z powodu nieobecności oskarżonego protokół karny nie zawiera jego wyjaśnień, treść protokołu należy podać oskarżonemu do wiadomości przy jego pierwszym przesłuchaniu.

Art. 149. W sprawie, w której dochodzenie prowadzi organ wymieniony w art. 141, organ ten zamiast sporządzenia protokołu karnego może wydać postanowienie o przedstawieniu zarzutów. W tym przypadku stosuje się odpowiednio przepisy art. 237 i 238 kodeksu postępowania karnego.

Art. 150. § 1. Niektóć w toku dochodzenia zachodzi konieczność przesłuchania oskarżonego, należy go wezwać z oznaczeniem, iż stawianictwo jest obowiązkowe. Do oskarżonych wojskowych w służbie czynnej stosuje się art. 186 kodeksu postępowania karnego.

§ 2. W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa oskarżonego organ dochodzenia może zarządzić przymusowe jego sprowadzenie przez Milicję Obywatelską.

§ 3. W przypadku określonym w § 2 przymusowe sprowadzenie żołnierza w czynnej służbie zarządza przełożony żołnierza na wniosek organu dochodzenia.

§ 4. Przepisy § 1—3 stosuje się odpowiednio do osób odpowiedzialnych posiłkowo lub zastępczo.

Art. 151. § 1. Przed wydaniem orzeczenia należy zaznaczyć oskarżonego z wszystkimi materiałami dochodzenia i dać mu możność złożenia wyjaśnień.

§ 2. W sprawach należących do właściwości sądu stosuje się odpowiednio przepis art. 244 kodeksu postępowania karnego.

§ 3. Czynności określonych w § 1 i § 2 można zaniechać:

- 1) jeżeli oskarżony stale przebywa za granicą albo wykrycie jego miejsca zamieszkania lub pobytu w kraju okazało się niemożliwe,
- 2) gdy oskarżony bez uzasadnionej przyczyny nie stawiał się mimo doręczenia wezwania, w którym uprzedzono go, że w razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa może nastąpić wydanie orzeczenia bądź sporządzenie aktu oskarżenia bez wysłuchania jego wyjaśnień,
- 3) gdy z oskarżonym spisano protokół karny, a sprawa toczy się o wykroczenie skarbowe.

§ 4. Przepisy § 1—3 stosuje się odpowiednio do osób odpowiedzialnych posiłkowo lub zastępczo.

Art. 152. W zakresie stosowania środków zapobiegających uchylaniu się oskarżonego od sądu stosuje się przepisy kodeksu postępowania karnego.

Art. 153. § 1. W sprawach o występki skarbowe organem dochodzenia służą w zakresie zatrzymania oskarżonego uprawnienia Milicji Obywatelskiej przewidziane w art. 154 i 157 § 2 kodeksu postępowania karnego.

§ 2. Celem zatrzymania oskarżonego organ prowadzący dochodzenie może zwrócić się o pomoc do Milicji Obywatelskiej.

Art. 154. § 1. Zatrzymanie żołnierza w czynnej służbie wojskowej może nastąpić tylko wtedy, gdy:

- 1) został schwytany na gorącym uczynku lub w bezpośrednim pościgu, a zachodzi obawa ucieczki albo
- 2) nie można ustalić jego tożsamości.

§ 2. O zatrzymaniu należy niezwłocznie powiadomić organ przełożony osoby zatrzymanej oraz właściwego prokuratora wojskowego.

§ 3. Zatrzymanego żołnierza doprowadza się do najbliższego organu wojskowego.

Art. 155. § 1. Każda osoba wezwana przez organ dochodzenia w charakterze świadka lub biegłego powinna stawić się i złożyć do protokołu zeznanie.

§ 2. Jeżeli biegły złoży opinię na piśmie, nie jest konieczne sporządzenie protokołu.

§ 3. W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa wezwanej osoby stosuje się odpowiednio art. 150 § 2 i § 3 niniejszej ustawy, a także art. 105 § 1 i § 3 oraz art. 128 kodeksu postępowania karnego.

Art. 156. Do przesłuchania oskarżonego, świadków i biegłych stosuje się ponadto odpowiednie przepisy kodeksu postępowania karnego, a do należności świadków i biegłych — przepisy obowiązujące w postępowaniu sądowym.

Rozdział 6.

Rewizja i zatrzymanie rzeczy.

Art. 157. § 1. Organy dochodzenia są upoważnione do dokonywania rewizji domowych i osobistych oraz do zatrzymywania rzeczy.

§ 2. Do czynności tych stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego, o ile przepisy ustawy niniejszej inaczej nie stanowią.

Art. 158. § 1. Rewizji dokonywa się na podstawie pisemnego zarządzenia prokuratora lub kierownika finansowego organu dochodzenia.

§ 2. Zarządzenia przeprowadzenia rewizji domowej lub osobistej u żołnierza służby czynnej wydaje prokurator wojskowy lub sąd wojskowy.

§ 3. Do rewizji przeprowadzanych przez Milicję Obywatelską stosuje się art. 137 kodeksu postępowania karnego.

Art. 159. § 1. W razie ujęcia przestępcy na gorącym uczynku lub w bezpośrednim pościgu albo w innym niecierpiącym zwłoki przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa skarbowego, pracownik organu dochodzenia może dokonać rewizji bez pisemnego zarządzenia za okazaniem legitymacji służbowej.

§ 2. Pracownik, który dokonał rewizji w trybie przewidzianym w § 1, obowiązany jest zwrócić się niezwłocznie o zatwierdzenie rewizji do prokuratora lub finansowego organu dochodzenia.

§ 3. W przypadku dokonania rewizji u żołnierza służby czynnej w trybie przewidzianym w § 1 pracownik, który dokonał rewizji, obowiązany jest zwrócić się niezwłocznie o zatwierdzenie rewizji do sądu wojskowego lub prokuratora wojskowego.

§ 4. Na żądanie osoby, u której przeprowadzono rewizję, należy doręczyć jej postanowienie o zatwierdzeniu rewizji w ciągu siedmiu dni od daty zgłoszenia żądania.

Art. 160. § 1. Na przedmioty odebrane przy rewizji wydaje się pokwitowanie.

§ 2. Do zatwierdzenia odebrania przedmiotów uprawiony jest prokurator lub kierownik finansowego organu dochodzenia.

§ 3. Kary i środki przymusu wymienione w art. 141 kodeksu postępowania karnego stosuje prokurator na wniosek organu prowadzącego dochodzenie.

Art. 161. § 1. Na podstawie zarządzenia prokuratora lub kierownika finansowego organu dochodzenia przedsiębiorstwa komunikacyjne, łączności i przewozowe są obowiązane wydać organom dochodzenia przesyłki, co do których istnieje podejrzenie, że zawierają przedmioty przestępstwa skarbowego.

§ 2. W przypadkach nie cierpiących zwłoki kierownik organu dochodzenia może żądać zatrzymania wskazanych w § 1 przesyłek aż do czasu uzyskania zatwierdzenia prokuratora lub kierownika finansowego organu dochodzenia — nie dłużej jednak niż na siedem dni.

Art. 162. § 1. Jeżeli z danych zebranych w toku dochodzenia wynika, że zachodzą warunki do zgłoszenia interwencji, należy o tym zawiadomić osobę zainteresowaną, z tym że interwencja może być wniesiona w terminie 14 dni od daty zawiadomienia, nie później jednak niż przed wydaniem orzeczenia w I instancji.

§ 2. Niewniesienie interwencji w terminie wskazanym w § 1 nie wyłącza prawa wystąpienia z interwencją w postępowaniu przed II instancją lub w postępowaniu przed sądem, jeżeli oskarżony lub odpowiedzialny wniósł odwołanie lub zażądał skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Art. 163. Odebrane przedmioty organ dochodzenia przechowuje albo zabezpiecza w inny sposób.

Art. 164. § 1. Odebrane lub zatrzymane przedmioty można sprzedać przed prawomocnym rozstrzygnięciem sprawy, jeżeli nie są niezbędne do celów postępowania karnego, a przechowanie ich może spowodować nadmierne trudności lub koszty albo grozi zniszczeniem przedmiotów lub znacznym obniżeniem ich wartości.

§ 2. Sprzedaży dokonuje się według zasad przewidzianych w przepisach o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

§ 3. O terminie sprzedaży należy zawiadomić w miarę możliwości zarówno oskarżonego, jak i interwienta.

Art. 165. § 1. Zamiast sprzedaży organ dochodzenia może zarządzić zwrot odebranych przedmiotów, jeżeli nie są one niezbędne do celów postępowania karnego, a posiadanie ich nie jest zabronione.

§ 2. Zwrot przedmiotów następuje po złożeniu kwoty ciężących na nich należności państwowych.

Art. 166. § 1. Finansowy organ dochodzenia może zabezpieczyć grożącą grzywnę, przepadek majątku lub jego części i świadczenia pieniężne, w szczególności koszty postępowania, równowartość nie ujętych przedmiotów występku oraz uszczuplone należności państwowe, na majątku oskarżonego albo odpowiedzialnego posiłkowo lub zastępczo. Na postanowienie finansowego organu dochodzenia o zabezpieczeniu służy zażalenie.

§ 2. W przypadkach nie cierpiących zwłoki zabezpieczenia przewidzianego w § 1 może dokonać również prowadzący dochodzenie przez tymczasowe zajęcie ruchomości do czasu uzyskania postanowienia właściwego finansowego organu dochodzenia, nie dłużej jednak niż na 14 dni.

§ 3. Przepisy § 1 i § 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli oskarżony stale przebywa za granicą albo nie ma stałego miejsca zamieszkania w kraju, jak również w przypadkach,

gdy wykrycie miejsca pobytu albo sprowadzenie go okazało się niemożliwe.

§ 4. Do zabezpieczenia, o którym mowa w § 1—3, stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

Art. 167. § 1. Jeżeli zachodzi potrzeba zabezpieczenia, o którym mowa w art. 166, na majątku oskarżonego znajdującym się we władaniu osób trzecich, w szczególności we władaniu osobą będącą w bliskim stosunku z oskarżonym, organ dochodzenia niezależnie od uprawnień określonych w art. 166 może zwrócić się do prokuratora o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu grożącej podejrzanemu kary grzywny lub przepadku majątku oraz o zabezpieczeniu świadczeń pieniężnych wymienionych w art. 166 § 1. Postanowienie takie może wydać również prokurator z własnej inicjatywy. W razie wydania takiego postanowienia w dalszym toku postępowania w zakresie zabezpieczenia, prokuratorowi służą uprawnienia określone w art. 245¹⁴ i 245¹⁵ kodeksu postępowania karnego, choćby sprawa należała do właściwości finansowego organu orzekającego.

§ 2. W razie wydania postanowienia o zabezpieczeniu w trybie przewidzianym w § 1 stosuje się odpowiednio art. 3—18 ustawy z dnia 21 stycznia 1958 r. o wzmożeniu ochrony mienia społecznego przed szkodami wynikającymi z przestępstwa (Dz. U. Nr 4, poz. 11).

Rozdział 7.

Umorzenie dochodzenia.

Art. 168. § 1. Dochodzenie umarza się:

- 1) jeżeli istnieje okoliczność wyłączająca ściganie,
- 2) jeżeli jego wyniki nie dają podstaw do dalszego prowadzenia dochodzenia lub do wydania skazującego orzeczenia albo wniesienia aktu oskarżenia,
- 3) jeżeli szkodliwość przestępstwa dla interesu finansowego Państwa jest znikoma.

§ 2. Dochodzenie może być umorzone, jeżeli oskarżony nie posiadający w kraju majątku lub innego źródła dochodu przebywa stale za granicą, a nie zachodzi możliwość sprowadzenia go do kraju.

Art. 169. § 1. Postanowienie o umorzeniu dochodzenia wydaje organ prowadzący dochodzenie.

§ 2. W sprawach podlegających orzecznictwu organów finansowych postanowienie o umorzeniu dochodzenia wymaga zatwierdzenia przez kierownika finansowego organu orzekającego I instancji.

§ 3. W sprawach podlegających orzecznictwu sądu postanowienie o umorzeniu dochodzenia wymaga zatwierdzenia przez prokuratora.

Art. 170. § 1. Umarzając dochodzenie organ prowadzący dochodzenie postanawia co do odebranych lub zatrzymanych dowodów rzeczowych lub przedmiotów występku.

§ 2. W przypadku umorzenia dochodzenia na skutek nieujawnienia sprawcy lub z przyczyn wymienionych w art. 168 § 1 może być postanowiony jednocześnie przepadek przedmiotu występku.

§ 3. Od postanowienia o przepadku rzeczy wymienionych w § 1 służy tak oskarżonemu, jak i interwientowi albo zażalenie do finansowego organu orzekającego II instancji, albo żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Jeżeli postanowienie o umorzeniu dochodzenia było zatwierdzone przez prokuratora, oskarżonemu albo interwientowi służy albo zażalenie do prokuratora nadzrędnego,

albo żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Art. 171. § 1. Przedmioty odebrane lub zatrzymane w toku postępowania, których nie uznano za przypadek, zwraca się osobie, od której je odebrano, lub innej osobie uprawnionej.

§ 2. Jeżeli wyniknie spór o prawo własności do rzeczy ulegających wydaniu, należy odesłać strony na drogę procesu cywilnego.

§ 3. Przedmioty, o których mowa w § 1 i § 2, przechodzą na własność Państwa, jeżeli strona nie odbierze ich w ciągu roku od daty doręczenia wezwania o odebranie lub w terminie tym nie wykaże, że wytoczyła powództwo. Przepis art. 164 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio, jeżeli stronie nie można doręczyć wezwania do odbioru rzeczy albo jeżeli osoba uprawniona jest nieznaną. W tych przypadkach wezwanie do odbioru rzeczy uważa się za doręczone z upływem 14 dni od daty wywieszenia wezwania w siedzibie organu dochodzenia. Wezwanie powinno być wywieszone co najmniej przez okres dni 14.

Art. 172. § 1. Jeżeli w ciągu roku od chwili zawieszenia postępowania (art. 120) nie można podjąć go na nowo, można orzec przypadek przedmiotów występku, o ile nie są niezbędne do celów postępowania karnego.

§ 2. Przepisy art. 170 i 171 stosuje się odpowiednio.

Art. 173. § 1. Dochodzenie umorzone może być na nowo podjęte, jeśli nie będzie się toczyć przeciwko osobie, której w poprzednim postępowaniu przedstawiono zarzuty (art. 148 i 149).

§ 2. W stosunku do osoby, której przedstawiono zarzuty, umorzone dochodzenie może być wznowione w razie ujawnienia nowych istotnych okoliczności, nie znanych w poprzednim postępowaniu, jak również w razie wykrycia miejsca pobytu oskarżonego lub jego majątku.

§ 3. Postanowienie o podjęciu lub wznowieniu umorzonego dochodzenia wydaje kierownik organu dochodzenia. Organ dochodzenia może dokonać odpowiednich czynności, jeżeli dla wydania postanowienia o podjęciu lub wznowieniu dochodzenia zachodzi potrzeba sprawdzenia okoliczności faktycznych.

§ 4. Postanowienie o wznowieniu dochodzenia (§ 2) wymaga zatwierdzenia finansowego organu orzekającego II instancji, w sprawach należących do właściwości sądu — prokuratora wojewódzkiego, a w sprawach należących do właściwości sądu wojaskowego — prokuratora wyższego rzędu.

Art. 174. W ciągu sześciu miesięcy od zatwierdzenia postanowienia o umorzeniu dochodzenia (art. 169) w stosunku do osoby, której przedstawiono zarzuty, Minister Finansów — a w sprawach należących do właściwości sądu Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — może takie postanowienie uchylić, jeżeli stwierdzi, że umorzenie dochodzenia było bezzasadne.

Rozdział 8.

Dobrowolne poddanie się karze.

Art. 175. § 1. Finansowy organ orzekający I instancji może zezwolić oskarżonemu na dobrowolne poddanie się karze, jeżeli w sprawie nie zgłoszono interwencji, a oskarżony złoży oznaczoną przez ten organ kwotę tytułem grzywny lub kary pieniężnej porządkowej, a w przypadku gdy przestęp-

stwo zagrożone jest karą przypadku przedmiotów występku skarbowego — zgodzi się nadto na przypadek tych przedmiotów lub uiszczy ich równowartość.

§ 2. W sprawach o występki skarbowe zagrożone karą, zasadniczą aresztu dobrowolne poddanie się karze jest niedopuszczalne.

Art. 176. § 1. Wniosek o zezwolenie na dobrowolne poddanie się karze składa się na piśmie albo zgłasza do protokołu.

§ 2. Jednocześnie ze złożeniem wniosku oskarżony powinien uiszczyć organowi finansowemu kwotę odpowiadającą co najmniej najniższemu wymiarowi kary.

§ 3. Do wniosku załącza się kwit na wpłaconą stosownie do § 2 kwotę pieniężną.

Art. 177. § 1. Finansowy organ orzekający rozstrzyga, czy uwzględnić wniosek o zezwolenie na dobrowolne poddanie się karze biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, w szczególności charakter popełnionego przestępstwa, wysokość uszczuplonej należności i dotychczasową karalność oskarżonego. Uwzględnienie wniosku o dobrowolne poddanie się karze w sprawie należącej do właściwości sądu (art. 115 i 116) wymaga zgody prokuratora.

§ 2. Przed rozstrzygnięciem wniosku finansowy organ orzekający może przeprowadzić dochodzenie w celu dokładnego wyświetlenia sprawy oraz zażądać od oskarżonego podwyższenia złożonej kwoty, uiszczenia równowartości przedmiotów występku skarbowego i wpłacenia tych kwot w oznaczonym terminie.

Art. 178. § 1. Postanowienie o zezwoleniu na dobrowolne poddanie się karze może być wydane jedynie po uiszczeniu przez oskarżonego całej wyznaczonej mu kwoty. Postanowienie to powinno zawierać określenie zarzuczonego oskarżonemu czynu oraz wskazanie zastosowanego przepisu prawa materialnego.

§ 2. Dobrowolne poddanie się karze powoduje te same skutki co prawomocne orzeczenie karne od daty doręczenia oskarżonemu odpisu postanowienia.

§ 3. Jeżeli nie można doręczyć odpisu postanowienia oskarżonemu, dobrowolne poddanie się karze uzyskuje prawomocność w ciągu miesiąca od daty wydania postanowienia.

Art. 179. Oskarżony może cofnąć wniosek o zezwolenie na dobrowolne poddanie się karze, jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od daty złożenia wniosku finansowy organ orzekający nie wyda postanowienia przewidzianego w art. 178.

Art. 180. § 1. Finansowy organ orzekający zarządza zwrot złożonej przez oskarżonego kwoty w przypadku:

- 1) odmowy zezwolenia na dobrowolne poddanie się karze,
- 2) nieuiszczenia w wyznaczonym terminie kwot, o których mowa w art. 177 § 2,
- 3) cofnięcia wniosku,

chyba że nastąpiło zajęcie tej kwoty w celu zabezpieczenia grożącej oskarżonemu kary lub uszczuplonych należności państwowych.

§ 2. W powyższych przypadkach dobrowolne poddanie się karze uważa się za niebyłe.

Rozdział 9.

Orzeczenie karne.

Art. 181. § 1. Podstawę orzeczenia stanowi całokształt okoliczności ujawnionych w dochodzeniu,

§ 2. Okoliczności te ustala finansowy organ orzekający na podstawie swobodnej oceny dowodów.

§ 3. Nie wolno przeciw oskarżonemu uwzględniać dowodów, których treści mu nie przedstawiono.

§ 4. Przepisu § 3 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 151 § 3.

Art. 162. § 1. Prócz danych wskazanych w art. 134 § 1—3 orzeczenie powinno zawierać:

- 1) dokładne określenie zarzuczonego oskarżonemu czynu z podaniem czasu i miejsca jego popełnienia,
- 2) orzeczenie o winie lub umorzeniu postępowania,
- 3) dokładne ustalenie jego podstawy faktycznej przez wskazanie, jakie fakty uznał finansowy organ orzekający za udowodnione lub nie udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych.

§ 2. Orzeczenie skazujące powinno ponadto zawierać ustalenie czynu przypisanego oskarżonemu, wskazanie zastępowanego przepisu ustawy oraz wymieniać rodzaj i wysokość wymierzonej kary zasadniczej, zastępczej i dodatkowej.

Art. 163. § 1. Orzeczenie karne powinno w miarę potrzeby zawierać również rozstrzygnięcie co do odpowiedzialności posiłkowej lub zastępczej, co do dowodów rzeczowych, przedmiotów przestępstwa i związanych z nimi rozszczeń interwenientów, przedmiotów zajętych na zabezpieczenie kary i świadczeń pieniężnych, kosztów postępowania i innych kwestii podlegających rozstrzygnięciu przez finansowy organ orzekający.

§ 2. Gdyby rozstrzygnięcie wymienione w § 1 lub orzeczenie co do kary zastępczej nie zostały objęte głównym orzeczeniem, wydaje się uzupełniające orzeczenie po przeprowadzeniu — w miarę potrzeby — dodatkowego dochodzenia.

Rozdział 10.

Srodki zaskarżenia.

Art. 184. § 1. Oskarżony oraz interwenient mogą w zawitym terminie siedmiodniowym od daty doręczenia orzeczenia złożyć bądź odwołanie do finansowego organu orzekającego II instancji, bądź żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

§ 2. Od orzeczeń skazujących za wykroczenia skarbowe służy odwołanie tylko do finansowego organu orzekającego II instancji.

§ 3. Wybór jednego ze środków zaskarżenia (§ 1) powoduje utratę drugiego; choćby strona wniosiony środek cofnęła. W razie zgłoszenia obu środków ważne jest żądanie skierowania sprawy na drogę sądową.

§ 4. Żądanie skierowania sprawy na drogę sądową zgłoszone przez jedną z uprawnionych osób powoduje skierowanie sprawy do sądu także co do innych osób, które złożyły odwołanie w tej sprawie, nie wyłączając osób skazanych za wykroczenia skarbowe.

Art. 185. § 1. Odwołanie wnosi się na piśmie do organu, który wydał orzeczenie. Organ ten odmawia przyjęcia odwołania wniesionego po terminie lub przez osobę nie uprawnioną, o czym zawiadamia stronę.

§ 2. Odwołanie wniesione w przepisany terminie przesyła się wraz z aktami sprawy — finansowemu organowi przekazującemu II instancji.

§ 3. Przepisy § 1 i § 2 stosuje się odpowiednio do żądania skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, z tym że przekazanie sprawy sądowi powinno nastąpić nie później niż w terminie 3 miesięcy.

Art. 186. Przed rozpoznaniem odwołania finansowy organ orzekający II instancji może przeprowadzić lub zarządzić przeprowadzenie dodatkowego dochodzenia.

Art. 187. § 1. Po rozpoznaniu odwołania finansowy organ orzekający II instancji wydaje orzeczenie, mocą którego utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie albo je zmienia lub uchyla w całości lub w części, albo też stwierdza jego nieważność.

§ 2. Uchylając orzeczenie w całości lub w części finansowy organ orzekający II instancji przekazuje sprawę w odpowiednim zakresie finansowemu organowi orzekającemu I instancji do ponownego rozpoznania. Pogląd wyrażony w orzeczeniu II instancji wiąże w danej sprawie organ, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Art. 188. Finansowy organ orzekający II instancji nie może:

- 1) zwiększyć oskarżonemu kary wymierzonej przez I instancję,
- 2) przekroczyć granic odwołania z wyjątkiem przypadków wskazanych w art. 189—191.

Art. 189. Finansowy organ orzekający II instancji z urzędu, niezależnie od granic odwołania:

- 1) uniewinnia oskarżonego w braku dowodów winy lub jeżeli w czynie mu przypisanym nie ma znamion przestępstwa,
- 2) uchyla orzeczenie, jeżeli strona była pozbawiona możliwości obrony swoich praw,
- 3) uchyla orzeczenie, jeżeli wyszły na jaw nowe okoliczności, uzasadniające surowszy wymiar kary,
- 4) zmienia lub uchyla orzeczenie na korzyść współoskarżonych, odpowiedzialnych posiłkowo lub zastępczo, choćby nie odwołali się, jeżeli zmienił lub uchylił je na korzyść jednej ze stron, która złożyła odwołanie, a te same względy przemawiają za zmianą lub uchYLENIEM orzeczenia na rzecz innych,
- 5) poprawia przyjętą w orzeczeniu I instancji błędną kwalifikację czynu,
- 6) umarza postępowanie w przypadkach przewidzianych w art. 168 § 1.

Art. 190. Finansowy organ orzekający II instancji stwierdza nieważność zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części:

- 1) jeżeli zapadło ono z naruszeniem właściwości rzeczowej lub względem osoby, która w danej sprawie nie podlega orzecznictwu organów finansowych,
- 2) jeżeli sprawa była już prawomocnie rozstrzygnięta lub jeżeli w tej samej sprawie toczy się postępowanie karne skarbowe wcześniej wszczęte,
- 3) jeżeli w rozstrzygnięciu sprawy brał udział pracownik wyłączony z mocy ustawy,
- 4) jeżeli oskarżonego skazano na karę w ogóle nie przewidzianą za dane przestępstwo,
- 5) jeżeli zachodzi inna przyczyna nieważności z mocy samego prawa.

Art. 191. Finansowy organ orzekający II instancji z urzędu, niezależnie od granic odwołania, uchyla zaskarżone orzeczenie, jeżeli wydano je z obrazą przepisów prawa material-

nego lub postępowania, która mogła mieć wpływ na treść zażarzonego orzeczenia, a dowody zebrane w sprawie nie pozwalają na usunięcie uchybień drogą zmiany orzeczenia.

Art. 192. Finansowy organ orzekający I instancji, któremu sprawę przekazano na skutek uchylenia orzeczenia, nie może zwiększyć kary uprzednio orzeczonej, chyba że wyszły na jaw nowe okoliczności, mające istotne znaczenie dla wymiaru kary, a nie znane organowi I instancji przed wydaniem poprzedniego orzeczenia.

Rozdział 11.

Orzekanie w sprawach przeciw nieobecnemu.

Art. 193. Jeżeli oskarżony stale przebywa za granicą albo wykrycie jego miejsca zamieszkania lub pobytu w kraju okazało się niemożliwe, finansowy organ orzekający I instancji rozstrzyga sprawę w trybie postępowania przeciw nieobecnemu.

Art. 194. Przy orzekaniu w sprawach przeciw nieobecnemu stosuje się odpowiednio przepisy art. 181—192 ze zmianami wynikającymi z przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 195. § 1. O mającym nastąpić rozstrzygnięciu sprawy przeciw nieobecnemu wydaje się postanowienie i ogłasza się je w siedzibie prezydium rady narodowej (gromadzkiej, osiedla, miejskiej, dzielnicowej) właściwej ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania lub pobytu w kraju oskarżonego, a jeżeli tych okoliczności nie można ustalić, w siedzibie finansowego organu orzekającego I instancji przez wywieszenie na okres 14 dni.

§ 2. Orzeczenie nie może być wydane przed upływem 45 dni od daty wywieszenia ogłoszenia.

Art. 196. § 1. Orzeczenie ogłasza się w sposób określony w art. 195 § 1.

§ 2. Jeżeli w ciągu siedmiu dni po upływie okresu, o którym mowa w art. 195 § 1, oskarżony nie wniesie odwołania lub nie zażąda skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, orzeczenie staje się prawomocne.

Art. 197. W postępowaniu przeciw nieobecnym stale przebywającym za granicą orzeczenie o karze może ograniczyć się do przypadku przedmiotów występku.

Art. 198. Przepisy rozdziału niniejszego stosuje się odpowiednio do osób odpowiedzialnych posiłkowo lub zastępczo.

Rozdział 12.

Postępowanie wykonawcze.

Art. 199. § 1. Orzeczenie karne podlega wykonaniu niezwłocznie po jego uprawomocnieniu się.

§ 2. Wykonanie orzeczeń karnych zarządza finansowy organ orzekający I instancji.

Art. 200. § 1. Ściąganie grzywien, kar pieniężnych, kosztów postępowania i innych orzeczonych należności pieniężnych następuje według przepisów o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

§ 2. W razie wydania postanowienia o zabezpieczeniu w trybie przewidzianym w art. 167, jak również w razie orzeczenia przypadku majątku w całości lub w części, lub grzywny w kwocie ponad 50 000 zł, a także gdy uszczepiona należność państwowa przekracza tę kwotę, przy wykonaniu prze-

padku lub przy egzekucji grzywny albo należności państwowej stosuje się odpowiednio przepisy art. 6—18 ustawy z dnia 21 stycznia 1958 r. o wzmożeniu ochrony mienia społecznego przed szkodami wynikającymi z przestępstwa (Dz. U. Nr 4, poz. 11).

Art. 201. § 1. Na prośbę skazanego finansowy organ orzekający I instancji może odroczyć ściągnięcie grzywien, kar pieniężnych i kosztów postępowania albo rozłożyć je na raty na czas nie przekraczający trzech lat, licząc od daty uprawomocnienia się orzeczenia, jeżeli natychmiastowe ściągnięcie pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny skutki zbyt ciężkie.

§ 2. Odroczenie ściągnięcia lub rozłożenia na raty należności wymienionych w § 1 można uzależnić od zabezpieczenia ich na majątku oskarżonego, osoby odpowiedzialnej posiłkowo lub zastępczo albo poręczyciela.

Art. 202. § 1. Sprzedaż uznanych za przepadle przedmiotów należy do właściwości finansowego organu orzekającego I instancji. Przepis art. 164 § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Jeżeli przypadek przedmiotów orzeka również inny organ na zasadzie innej ustawy, organ wymieniony w § 1 wyda w porozumieniu z innym organem zarządzenie w sprawie sprzedaży.

§ 3. Jeżeli przypadku nie orzeczono, stosuje się odpowiednio przepisy art. 19 § 3 i art. 171.

Art. 203. § 1. W razie niemożności ściągnięcia w całości lub w części grzywny lub kary pieniężnej porządkowej z majątku skazanego lub odpowiedzialnego posiłkowo finansowy organ orzekający I instancji postanawia wykonanie kary aresztu zastępczego.

§ 2. Wykonanie kary aresztu zastępczego postanawia się w stosunku do skazanych zamieszkałych za granicą, jeżeli znajdują się na terenie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i nie złożą orzeczonej grzywny lub kary pieniężnej porządkowej.

§ 3. Na postanowienie o wykonaniu kary aresztu zastępczego służy zażalenie.

Art. 204. Wykonanie kary aresztu zastępczego zarządza prezes sądu powiatowego miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu skazanego na podstawie odpisu prawomocnego postanowienia finansowego organu orzekającego I instancji o wykonaniu kary aresztu zastępczego. Prezes sądu może zażądać akt sprawy do wglądu. W sprawach przeciwko żołnierzom w czynnej służbie wojskowej właściwy jest sąd wojskowy.

Art. 205. Odroczenia i przerwy kary aresztu zastępczego udziela finansowy organ orzekający I instancji stosując odpowiednio przepisy art. 419—423 kodeksu postępowania karnego.

Art. 206. Do postępowania w sprawach o utaskawienie stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego. Przewidziane w tych przepisach uprawnienia sądu służą organowi finansowemu, który orzekał w sprawie, uprawnienia zaś Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Ministrowi Finansów.

Rozdział 13.

Koszty postępowania karnego skarbowego.

Art. 207. § 1. Finansowy organ orzekający orzeka ściąganie od skazanego na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania karnego.

§ 2. Do kosztów tych należą:

- 1) wydatki związane z przejazdem pracowników organów finansowych i innych osób z powodu czynności dochodzenia,
- 2) koszty sprowadzenia, przewozu i konwojowania oskarżonego, odpowiedzialnego, świadków i biegłych,
- 3) należności świadków, biegłych i tłumaczy,
- 4) koszty ogłoszeń w piśmie,
- 5) koszty oględzin i innych badań przedsięwziętych w toku postępowania oraz koszty spowodowane przesyłką, przechowywaniem, utrzymaniem i sprzedażą dowodów rzeczowych i zajętych przedmiotów,
- 6) koszty wykonania orzeczenia.

Art. 208. § 1. Jeżeli za koszty postępowania odpowiada kilku skazanych, ponoszą oni tę odpowiedzialność solidarnie. Koszty wykonania orzeczenia ponosi jednak każdy ze skazanych z osobna.

§ 2. Na rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania służy zażalenie.

Rozdział 14.

Wznowienie postępowania.

Art. 209. § 1. Wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem finansowego organu orzekającego dopuszczalne jest w przypadkach przewidzianych w kodeksie postępowania karnego.

§ 2. Wznowienie postępowania może nastąpić także na korzyść odpowiedzialnego zastępczo lub posiłkowo z powodu niesłusznego nałożenia odpowiedzialności.

Art. 210. Wznowienie postępowania może nastąpić z powodu niedostatecznego ukarania także w przypadkach, gdy skazanie dotyczyło pewnych wyraźnie określonych co do rodzaju lub liczby przedmiotów albo uszczuplenia należności państwowej w określonej wysokości, zostało zaś ujawnione, że były jeszcze inne rodzajowo przedmioty albo że ilość tych samych przedmiotów lub wysokość uszczuplonej należności była znacznie większa.

Art. 211. O wznowieniu postępowania w sprawach rozstrzygniętych prawomocnie przez I instancję orzeka finansowy organ orzekający II instancji, a w sprawach rozstrzygniętych przez II instancję — Minister Finansów — z własnej inicjatywy albo na wniosek zainteresowanej osoby.

Art. 212. § 1. W razie wznowienia postępowania sprawę przekazuje się do dochodzenia.

§ 2. Wznowienie postępowania nie wstrzymuje wykonania orzeczenia, którego wznowienie dotyczy. W przypadku wznowienia postępowania na korzyść oskarżonego zawieszają się ściąganie grzywny, kary pieniężnej porzadkowej, kosztów postępowania oraz wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności.

Art. 213. § 1. Postępowanie wznowione toczy się według zasad ogólnych. Wydając nowe orzeczenie finansowy organ orzekający I instancji orzeka jednocześnie, w jakim zakresie poprzednie orzeczenie podlega zmianie lub uchyleniu.

§ 2. Jeżeli postępowanie wznowiono na korzyść oskarżonego lub odpowiedzialnego posiłkowo lub zastępczo, przy ponownym orzekaniu nie może nastąpić pogorszenie położenia tych osób.

Rozdział 15.

Nadzór służbowy.

Art. 214. § 1. Minister Finansów w wykonaniu nadzoru uchyla lub uznaje za nieważne:

- 1) prawomocne orzeczenie w przypadkach określonych w art. 189 pkt 1, 2 i 6 i w art. 190,
- 2) prawomocne rozstrzygnięcie oczywiście sprzeczne z przepisami prawa.

§ 2. W przypadkach wyżej wskazanych Minister Finansów wydaje orzeczenie, mocą którego uniewinnia oskarżonego, umiata postępowanie albo przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy finansowy organ orzekający nie może pogorszyć położenia oskarżonego lub odpowiedzialnego. Przepis art. 187 § 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 215. Uprawnienia określone w art. 214 przysługują odpowiednio organom finansowym II instancji w odniesieniu do rozstrzygnięć I instancji, które uprawomocniły się wskutek niewniesienia odwołania.

Dział III.

Postępowanie przed sądem.

Rozdział 16.

Przepisy ogólne.

Art. 216. Postępowanie przed sądem toczy się według przepisów kodeksu postępowania karnego ze zmianami wynikającymi z przepisów ustawy niniejszej.

Art. 217. § 1. W sprawach o przestępstwa skarbowe rozpoznawane przez sądy organ finansowy może być oskarżycielem publicznym.

§ 2. Do powyższych czynności organ finansowy deleguje swego przedstawiciela, który działa obok lub zamiast prokuratora

§ 3. W postępowaniu przed sądem wojskowym organ finansowy posiada uprawnienia przewidziane w kodeksie wojskowego postępowania karnego dla oskarżyciela posiłkowego.

§ 4. Ilekroć przepisy kodeksu postępowania karnego przewidują obowiązek zawiadamiania oskarżyciela publicznego o terminach czynności lub doręczenia mu odpisów orzeczeń — w sprawach o przestępstwa skarbowe obowiązek ten dotyczy również zawiadomienia organu finansowego i doręczenia mu odpisów orzeczeń.

Art. 218. Protokoły przesłuchania oskarżonego, świadków i biegłych, jak również inne dokumenty dochodzenia podlegają odczytaniu na rozprawie w warunkach określonych w art. 299 i 300 kodeksu postępowania karnego.

Art. 219. § 1. W postępowaniu toczącym się przed sądem na skutek zadania skierowania sprawy na drogę sądową stosuje się odpowiednio przepisy art. 500—508 kodeksu postępowania karnego. Sąd wojewódzki jako rewizyjny stosuje w tym postępowaniu odpowiednio przepisy art. 506 i 507 kodeksu postępowania karnego.

§ 2. Jeżeli żądanie skierowania sprawy na drogę sądową złożono tylko co do orzeczenia o przypadku przedmiotów przestępstwa, sąd rozpoznaje sprawę na posiedzeniu niejawnym. Na postanowienie sądu służy zażalenie.

§ 3. Jeżeli postępowanie umorzono wskutek cofnięcia żądania skierowania sprawy na drogę sądową, koszty sądowe ponosi strona, która cofnęła żądanie.

§ 4. Przepisy art. 500—508 kodeksu postępowania karnego, z ograniczeniem przewidzianym w art. 217 § 3 niniejszej ustawy, stosuje się również do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz odpowiednio w postępowaniu przed sądami wojskowymi.

Art. 220. § 1. Przepisy art. 167 oraz art. 200 § 2 stosuje się odpowiednio. Po wniesieniu aktu oskarżenia również sąd — na wniosek prokuratora, organu finansowego lub z własnej inicjatywy — może wydać postanowienie o zabezpieczeniu w trybie przewidzianym w art. 167 § 1.

§ 2. Orzeczenie sądowe w części dotyczącej przypadku majątku lub przedmiotu występku sąd przekazuje do wykonania organom finansowym.

Rozdział 17.

Właściwość rzeczowa.

Art. 221. § 1. Sąd powiatowy rozpoznaje:

- 1) w I instancji wszystkie sprawy, które w myśl ustawy niniejszej należą do właściwości sądu,
- 2) sprawy rozstrzygnięte przez finansowe organy orzekające I instancji, w których złożono żądanie przekazania sprawy na drogę sądową.

§ 2. Sąd rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego. Prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na jej okoliczności.

Art. 222. § 1. Sąd wojewódzki rozpoznaje środki odwoławcze od orzeczeń sądu powiatowego.

§ 2. Sąd wojewódzki orzeka w składzie jednego sędziego. Prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawikłość sprawy.

Art. 223. § 1. W razie zbiegu przestępstw pozostających ze sobą w związku sąd może zarządzić łączne rozpoznanie spraw. Jeżeli sprawy należą do właściwości sądów różnego rzędu, do połączenia i rozpoznania spraw właściwy jest sąd wyższego rzędu.

§ 2. W przypadku określonym w § 1 stosuje się do obu rodzajów przestępstw przepisy kodeksu postępowania karnego z odpowiednim zastosowaniem jego postanowień do przestępstwa, ulegającego ukaraniu według niniejszej ustawy.

Rozdział 18.

Odpowiedzialni i Interwienient.

Art. 224. § 1. Osoba odpowiedzialna posiłkowo lub zastępczo jest obowiązana stawić się na wezwanie sądu i złożyć wyjaśnienia.

§ 2. W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa osoby odpowiedzialnej sąd może ją sprowadzić przymusowo.

§ 3. Osoba odpowiedzialna nie może być przesłuchana w charakterze świadka.

§ 4. Osoba odpowiedzialna powinna zawiadomić sąd o zmianie miejsca zamieszkania. Jeżeli osoba odpowiedzialna zmieniła miejsce zamieszkania i nie zawiadomiła o tym sądu, to wezwania i inne pisma sądowe wysłane jej pod ostatnim znanym adresem uważa się za doręczone.

Art. 225. Niestawiennictwo osoby odpowiedzialnej lub jej pełnomocnika nie jest przeszkodą do przeprowadzenia rozprawy i wydania wyroku; wyroku w tym przypadku nie uważa się za zaoczny.

Art. 226. Osoba odpowiedzialna może założyć rewizję od wyroku z powodu nałożenia na nią odpowiedzialności, natomiast z powodu skazania oskarżonego — tylko wtedy, jeżeli skazanie jest podstawą tej odpowiedzialności.

Art. 227. Do osoby odpowiedzialnej posiłkowo lub zastępczo stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych dotyczących oskarżonego.

Art. 228. § 1. Prawa interwenienta nabyma się przez zgłoszenie roszczenia do zajętych przedmiotów występku nie później niż przy rozpoczęciu rozprawy głównej.

§ 2. Interwencję zgłasza się bądź na piśmie, bądź do protokołu. Jeżeli interwenient w zgłoszeniu nie podał miejsca swego zamieszkania lub podał je wadliwie, zgłoszenie uważa się za niebyłe.

Art. 229. § 1. Interwienientowi służą prawa strony w granicach interwencji.

§ 2. Przepis art. 224 stosuje się odpowiednio do interwenienta.

§ 3. Koszty wynikłe z nieuwzględnienia interwencji ponosi interwenient.

Rozdział 19.

Postępowanie przeciw nieobecnemu.

Art. 230. § 1. Jeżeli oskarżony stale przebywa za granicą albo wykrycie jego miejsca zamieszkania lub pobytu w kraju okazało się niemożliwe, sąd zarządza postępowanie przeciw nieobecnemu.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do osób odpowiedzialnych posiłkowo lub zastępczo.

Art. 231. Sąd wyznacza nieobecnemu obrońcę z urzędu.

Art. 232. § 1. Sąd ogłasza zarządzenie postępowania przeciw nieobecnemu i wyznaczenie terminu rozprawy stosując odpowiednio przepisy art. 195 § 1. Ogłoszenie wywiesza się w siedzibie sądu.

§ 2. Między wywieszeniem ogłoszenia a terminem rozprawy powinien upłynąć co najmniej okres 45 dni.

§ 3. Zachowanie przepisu § 1 jest zbędne, jeżeli oskarżony ukrył się po otrzymaniu odpisu aktu oskarżenia lub po złożeniu żądania skierowania sprawy na drogę sądową.

§ 4. Zbędne jest powtarzanie czynności wymienionych w § 1 w przypadku odroczenia rozprawy lub uchylenia wyroku przez wyższą instancję, jak również wówczas, gdy w toku postępowania ustalono miejsce zamieszkania oskarżonego, który następnie uchylił się ponownie od sądu.

§ 5. W sprawie przeciw żołnierzowi w czynnej służbie wojskowej o terminie rozprawy zawiadomić należy ponadto jego władzę przełożoną.

Art. 233. Wyroku wydanego w postępowaniu przeciw nieobecnemu nie uważa się za zaoczny.

Art. 234. Przepis art. 197 stosuje się odpowiednio.

CZĘŚĆ III

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KONCOWE

Art. 235. Określone w niniejszej ustawie uprawnienia Ministra Finansów przysługują Ministrowi Hanatu Zagranicznego w sprawach o przestępstwa w zakresie cel i obrotu towarowego z zagranicą, jak również w sprawach o przestępstwa określone w art. 51—54.

Art. 236. § 1. Ilekroć ustawa niniejsza powołuje przepisy kodeksu karnego lub kodeksu postępowania karnego, wówczas w sprawach o przestępstwa podlegające właściwości sądów wojskowych stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu karnego Wojska Polskiego lub kodeksu wojskowego postępowania karnego.

§ 2. Ilekroć ustawa niniejsza używa określenia „sąd” lub „prokurator”, należy w sprawach wymienionych w § 1 przez to rozumieć także właściwy sąd wojskowy lub właściwego prokuratora wojskowego.

§ 3. W sprawach o wykroczenia przewidziane w niniejszej ustawie nie stosuje się w odniesieniu do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej art. IV ust. 1 przepisów wprowadzających kodeks karny Wojska Polskiego.

Art. 237. Jeżeli w związku z występkiem skarbowym nastąpiło uszczuplenie należności państwowej, warunkowe zwolnienie osoby odbywającej karę pozbawienia wolności za taki występki może nastąpić tylko wtedy, gdy należność, której uszczuplenie dotyczy, została w całości zapłacona.

Art. 238. Przepis art. 19 ustawy z dnia 21 stycznia 1958 r. o wzmożeniu ochrony mienia społecznego przed szkodami wynikającymi z przestępstwa (Dz. U. Nr 4, poz. 11) otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. Przepisów art. 1 i 2 niniejszej ustawy nie stosuje się do przestępstw określonych w ustawie karnej skarbowej z dnia 13 kwietnia 1960 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 123).”

Art. 239. § 1. Sprawy, należące według przepisów dotychczasowych do właściwości sądów, toczą się do końca

według dotychczasowych przepisów procesowych, jeżeli akt oskarżenia wpłynął do sądu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

§ 2. Sprawy, należące według przepisów dotychczasowych do właściwości organów finansowych, toczą się do końca według dotychczasowych przepisów procesowych, jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zapadło orzeczenie organu finansowego.

Art. 240. § 1. Wydane przed wejściem w życie niniejszej ustawy prawomocne wyroki skazujące za posiadanie bez zezwolenia wartości dewizowych podlegają wykonaniu tylko w części orzekającej przepadek tych wartości.

§ 2. Wartości dewizowe, odebrane w postępowaniu karnym o przestępstwo dewizowe lub inne przeciw osobie, nie mającej w chwili odebrania tych wartości zezwolenia na ich posiadanie, podlegają przypadkowi bez względu na to, czyją stanowią własność, orzeczenie w tym przedmiocie wydaje sąd lub prokurator, w zależności od tego, przed kim toczy się lub toczyło się postępowanie.

Art. 241. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. Nr 84, poz. 610 wraz z późniejszymi zmianami) dodaje się art. 30¹ w brzmieniu:

„Art. 30¹. Przesyłki kierowane z zagranicy na polski obszar celny, zawierające obok towarów dopuszczonych w obrocie z zagranicą również przedmioty, których posiadanie, przechowywanie lub rozpowszechnianie jest na tym obszarze celnym zabronione przez prawo, mogą ulec przypadkowi w całości. O przypadku orzeka organ administracji celnej, zawiadamiając o tym adresata.”

Art. 242 Tracą moc:

- 1) dekret z dnia 11 kwietnia 1947 r. — Prawo karne skarbowe (Dz. U. Nr 32, poz. 140 z późniejszymi zmianami),
- 2) ustawa karna dewizowa z dnia 28 marca 1952 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 134).

Art. 243. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki